

KALENDARIUM WYDARZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH 2010 ROKU

EUROPA

1 stycznia – Hiszpania objęła przewodnictwo w Radzie UE.

1 stycznia – Rotacyjne stanowisko urzędującego przewodniczącego OBWE na rok objął szef dyplomacji Kazachstanu Kanat Saudabajew, przejmując je od greckiego premiera Jeoriosa Papandreu. 10 lipca Zgromadzenie Parlamentarne OBWE wybrało na swojego przewodniczącego Greka Petrosa Efthymiou, który objął to stanowisko po Portugalczyku João Soaresie.

1 stycznia – Helgi Hjörvar (Islandia) zastąpił Sinikę Bohlin (Szwecja) na stanowisku przewodniczącego Rady Nordyckiej.

10 stycznia – W drugiej turze chorwackich wyborów prezydenckich (pierwsza odbyła się 27 grudnia 2009 r.) zwyciężył Ivo Josipović z opozycyjnej wobec rządu Partii Socjaldemokratycznej Chorwacji (SDP), zdobywając 60,3% głosów. Jego przegranym kontrkandydatem był burmistrz Zagrzebia Milan Bandić, b. członek SDP. 18 lutego Josipović objął urząd prezydenta po ustępującym po dwóch kadencjach Stjepanie Mesiciu.

13 stycznia – Prezydent Rosji Dmitrij Miedwiediew i premier Turcji Recep Erdoğan rozmawiali w Moskwie m.in. o zacieśnieniu współpracy energetycznej w ramach zgodnie deklarowanego dążenia obu stron do dywersyfikacji polityki zagranicznej w tej sferze. Jej przejawem było podpisanie tego dnia umowy na budowę przez Rosję elektrowni jądrowej w Turcji. Po spotkaniu premier Rosji Władimir Putin stwierdził, że Turcja zgodziła się poprzeć rosyjskie projekty energetyczne, m.in. tzw. Południowy Potok (South Stream).

13 stycznia – Gen. Aleksander Postnikow został mianowany nowym dowódcą rosyjskich wojsk lądowych.

14 stycznia – Grecki rząd przyjął 3-letni plan cięć fiskalnych i zwiększenia dochodów, w wyniku którego deficyt budżetowy miał zostać obniżony do 5,6% w roku 2011 i 2,8% w roku 2012. Komisja Europejska przyjęła go 3 lutego, przekazując Atenom dodatkowe rekomendacje. 24 lutego w ogólnonarodowym strajku, który w Atenach przerodził się w zamieszki uliczne, przeciw planom oszczędnościowym rządu protestowało ok. 3 mln Greków.

15 stycznia – Kosowo i Czarnogóra ustanowiły stosunki dyplomatyczne. Serbia zareagowała odwołaniem w proteście swojego ambasadora z Podgoricy.

25 stycznia – Podczas trójstronnego szczytu prezydentów Rosji D. Miedwiediewa, Azerbejdżanu Ilhama Alijewa i Armenii Serża Sarkisjana w Soczi dyskutowano nad pokojowym rozwiązaniem sporu o Górski Karabach.

25 stycznia – Mevlüt Çavuşoğlu (Grupa Europejskich Demokratów, Turcja) został wybrany przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy na jego przewodniczącego, zastępując w tej roli Lluísa Marię de Puiga (Grupa Socjalistyczna, Hiszpania).

27 stycznia – Prezydent Rumunii Traian Băsescu podczas spotkania z premierem Mołdowy Vladem Filatem w Kiszyniowie obiecał wsparcie dla procesu integracji Mołdowy z UE, które przełożyło się 11 lutego na decyzję rządu rumuńskiego o przyznaniu Mołdowie pakietu pomocowego o wartości 100 mln euro. 2 marca p.o. prezydent Mołdowy Mihai Ghimpu oznajmił, że nie można wykluczyć zjednoczenia obu państw.

27 stycznia – Wicepremierzy Rosji i Białorusi Igor Sieczyn i Uładzimir Siamaszka podpisali porozumienia w sprawie dostaw i tranzytu ropy rurociągiem „Przyjaźń”, ustalając m.in. stałą formułę wzrostu opłat tranzytowych i uzgadniając pułap bezcelowych dostaw surowca na użytek białoruski na 6,3 mln ton na rok 2010.

28 stycznia – Państwowe koncerny gazowe Polski (PGNiG) i Rosji (Gazprom) osiągnęły porozumienie w sprawie dostaw tego surowca gazociągami jamalskim do Polski do poziomu 10,2 mld m³ rocznie, do 2037 r., które polski rząd zaakceptował 10 lutego. 29 października wicepremierzy Polski Waldemar Pawlak i Rosji Igor Sieczyn podpisali zmodyfikowaną wersję umowy, w której okres obowiązywania kontraktu został skrócony do 2022 r.

29 stycznia – MFW przyznał Mołdowie dwie pożyczki o łącznej wartości 574 mln USD.

3 lutego – Karolos Papoulias, urzędujący prezydent Grecji, decyzją parlamentu uzyskał reelekcję, przy poparciu 266 na 300 deputowanych.

4 lutego – Rumuński prezydent T. Băsescu zaakceptował złożoną przez USA ofertę uczestnictwa jego kraju w systemie obrony antyrakietowej, który ma powstać do 2015 r., ze stacjonowaniem jej elementów w Rumunii włącznie.

4 lutego – Kanclerz Niemiec Angela Merkel i prezydent Francji Nicolas Sarkozy na spotkaniu w Paryżu przyjęli *Agendę 2020*, program zacieśnienia współpracy bilateralnej w sferze gospodarki, energetyki, zmian klimatycznych, badań, polityki zagranicznej i obrony, obywatelstwa i współpracy instytucjonalnej. Do zapowiedzianych w dokumencie projektów należą m.in. utworzenie wspólnego zbiornika gazowego na wypadek przerw w regularnych dostawach oraz przygotowanie wspólnego podręcznika dotyczącego Europy i integracji europejskiej.

5 lutego – Prezydent Rosji D. Miedwiediew przyjął nową strategię obronną państwa do roku 2020, która m.in. określa okoliczności możliwego użycia broni nuklearnej w reakcji na atak konwencjonalny, wśród zagrożeń bezpieczeństwa Federacji wymienia rozszerzenie NATO, a także zakłada możliwość użycia rosyjskich sił konwencjonalnych poza granicami kraju w celu obrony rosyjskich interesów i obywateli.

7 lutego – Druga tura wyborczej rywalizacji o urząd prezydenta Ukrainy między b. premierem Wiktorem Janukowyczem (Partia Regionów) i urzędującą premier Julią Tymoszenko (Wszuchukraińska Koalicja „Ojczyzna”) przyniosła wygraną Janukowycza, większością 48,9% głosów, ogłoszoną przez Centralną Komisję Wyborczą 14 lutego. Tymoszenko, która otrzymała 45,6% głosów, zarzucając kontrkandydatowi fałszerstwa wyborcze, 17 lutego złożyła skargę do Wyższego Sądu Administracyjnego Ukrainy (wycofując ją trzy dni później), który w rezultacie zawiesił komisję, ale nie zablokował inauguracji Janukowycza. 25 lutego objął on urząd po Wiktorze Juszczenko, który ubiegał się o reelekcję, ale w pierwszej turze wyborów 17 stycznia uzyskał zaledwie 5,4% głosów. W mowie inauguracyjnej zapowiedział budowanie równowagi w relacjach Ukrainy z UE i z Rosją, w pierwszą podróż zagraniczną udając się 1 marca do Brukseli, gdzie m.in. zapewnił o podtrzymaniu dotychczasowych związków Ukrainy z NATO. 3 marca ukraińska Rada Najwyższa przegłosowała wotum nieufności wobec rządu Tymoszenko,

w rezultacie czego jej blok przeszedł do opozycji, a 11 marca wyraziła wotum zaufania dla rządu Mykoły Azarowa, nowego przywódcy Partii Regionów, wyznaczonego przez Janukowycza na premiera.

9 lutego – Parlament Europejski stosunkiem głosów 488 do 237 zaaprobował 26-osobowy skład Komisji pod przewodnictwem José Barroso.

10 lutego – Zorganizowany w Helsinkach z inicjatywy prezydent Finlandii Tarji Halonen szczyt w sprawie działań na rzecz Morza Bałtyckiego (BSAS), w którym oprócz szefów państw i rządów państw skandynawskich i bałtyckich uczestniczył premier Rosji W. Putin (Polska i Niemcy wysłały delegacje w randze ministrów), przyniósł pakiet 140 propozycji konkretnych działań na rzecz poprawy sytuacji ekologicznej Bałtyku. Putin przekonywał swoich rozmówców o nieszkodliwości Północnego Potoku (Nord Stream) w tym względzie, ale także zaoferował prezydent Litwy Daliai Grybauskaitė nową umowę gazową oraz wspólną budowę elektrowni jądrowej w Kaliningradzie w związku z dokonaniem w 2009 r. przez Litwę wyłączeniem ostatniego reaktora siłowni jądrowej w Ignalinie, a prezydentowi Łotwy Valdisowi Zaltersowi – odmrożenie stosunków dwustronnych. 12 lutego strona fińska zaakceptowała trasę budowy Nord Stream.

11 lutego – Na spotkaniu Rady Europejskiej w Brukseli, pierwszym od wejścia w życie traktatu lizbońskiego, któremu przewodniczył Herman Van Rompuy, przywódcy państw członkowskich w związku z greckim kryzysem zadłużeniowym podjęli decyzję o wspólnym działaniu na rzecz uchronienia Grecji przed bankructwem.

11 lutego – Parlament Europejski stosunkiem głosów 378 do 196 zawetował umowę z USA o przekazywaniu danych bankowych obywateli UE w związku z walką z terroryzmem.

15 lutego – ECOFIN wybrała prezesa banku centralnego Portugalii Vítoro Constâncio na wiceprzewodniczącego Europejskiego Banku Centralnego, co następnie 25 marca zatwierdziła Rada Europejska.

17 lutego – Abchaski prezydent Siergiej Bagapsz podpisał na Kremlu 49-letnią umowę przewidującą utworzenie rosyjskiej bazy wojskowej w jego nieuznawanej międzynarodowo republice w celu „ochrony suwerenności i bezpieczeństwa Abchazji”.

20 lutego – Magomedsalam Magomedow, nominat Kremla zaaprobowany przez parlament Dagestanu, został zaprzysiężony na prezydenta tej republiki, zobowiązując się zaprowadzić w niej porządek i ogłaszając amnestię dla rebeliantów gotowych złożyć broń.

24 lutego – Spotkanie Grupy Wyszehradzkiej w Budapeszcie poświęcone było m.in. Partnerstwu Wschodniemu (m.in. liberalizacji reżimu wizowego wobec Mołdowy i Ukrainy) i energetyce. Na szczycie energetycznym dzień później, zwołanym w formacie V4+ z udziałem przedstawicieli Austrii, Bułgarii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Rumunii, Serbii oraz Słowenii, uczestnicy uzgodnili wspólne stanowisko wobec tzw. drugiego planu działania na rzecz polityki energetycznej UE na lata 2010–2014 oraz wyrazili poparcie dla rozwoju regionalnej infrastruktury energetycznej, zwłaszcza polskiego, chorwackiego i rumuńskiego terminalu LNG oraz projektów gazociągu Nabucco i Nowego Europejskiego Systemu Przesyłowego (NETS).

25 lutego – Sekretarz generalny Organizacji Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym (ODKB) Nikołaj Dobriuza oznajmił, że Rosja jest gotowa bronić jego członków za pomocą broni nuklearnej.

26 lutego – Głosami koalicji CDU/CSU-FDP Bundestag zaaprobował zwiększenie afgańskiego kontyngentu Niemiec do 5350 żołnierzy i przedłużył jego mandat o rok.

1 marca – D. Miedwiediew złożył dwudniową wizytę w Paryżu, gdzie rozmawiał z prezydentem N. Sarkozym o rosyjskich propozycjach nowej europejskiej architektury bezpieczeństwa,

o polityce wobec Iranu oraz o zakupie od Francji czterech lotniskowców helikopterowych klasy Mistral.

6 marca – Większością 93% głosujących Islandczycy odrzucili w referendum umowy Islandii z Wielką Brytanią i Holandią dotyczące warunków spłaty wierzytelności islandzkiego Funduszu Gwarancyjnego Depozytariuszy i Inwestorów wobec tych państw, powstałych w wyniku kryzysu finansowego trwającego od 2008 r., wynoszących odpowiednio 2,35 mld funtów i 1,2 mld euro, w ramach tzw. pakietu *Icesave II*. Pierwsze od 1944 r. referendum w Islandii zostało na mocy konstytucji zorganizowane po tym, jak 5 stycznia prezydent Ólafur Ragnar Grímsson odmówił podpisania zgody na zawarcie *Icesave II*, zaakceptowanego tydzień wcześniej przez Althing. Mimo to 16 kwietnia MFW wypłacił Islandii 160 mln USD pożyczki, a 26 czerwca UE zgodziła się podjąć rozmowy akcesyjne z Islandią pod warunkiem rozwiązania sporu zadłużeniowego, co nie nastąpiło do końca 2010 r.

25 marca – Dwudniowe posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli poświęcone było nowej europejskiej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu oraz reorientacji europejskiej polityki klimatycznej po szczycie kopenhaskim.

31 marca – W związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego w grudniu 2009 r. członkowie Unii Zachodnioeuropejskiej ogłosili decyzję kolektywnego wystąpienia ze zmodyfikowanego traktatu brukselskiego z 1954 r. będącego podstawą organizacji, co wcześniej osobno zapowiadały m.in. Wielka Brytania i Niemcy, oraz o rozwiązaniu organizacji do czerwca 2011 r. i zakończeniu jej wszystkich aktywności do lipca 2011 r.

10 kwietnia – Prezydent Polski Lech Kaczyński zginął k. Smoleńska w katastrofie rządowego samolotu wraz z żoną Marią i 94 innymi osobami towarzyszącymi mu w drodze na obchody 70-lecia zbrodni katyńskiej, w tym m.in. z ostatnim prezydentem RP na uchodźstwie Ryszardem Kaczorowskim, z szefem sztabu generalnego gen. Franciszkiem Gągorem i dowódcami poszczególnych rodzajów broni, szefami Kancelarii Prezydenta Władysławem Stasiakiem i Biura Bezpieczeństwa Narodowego Aleksandrem Szczygłą, prezesem Narodowego Banku Polskiego Sławomirem Skrzypkim oraz trzema wicemarszałkami parlamentu. Tego samego dnia jego obowiązki przejął marszałek sejmu Bronisław Komorowski, a premier Donald Tusk udał się na miejsce wypadku, gdzie spotkał się z premierem Rosji W. Putinem, uczestnicząc w odesłaniu szczątków prezydenta do kraju. Obaj premierzy trzy dni wcześniej wzięli udział we wspólnych obchodach rocznicowych w Katyniu. 18 kwietnia w Krakowie odbył się pogrzeb państwowy prezydenta Kaczyńskiego i jego małżonki, pochowanych w krypcie na Wawelu. W zwołanych na 20 czerwca przyspieszonych wyborach prezydenckich do drugiej tury 4 lipca zakwalifikowali się Komorowski oraz b. premier Jarosław Kaczyński, brat zmarłego prezydenta. Pierwszy z nich większością 53% głosów został wybrany na 5-letnią kadencję, którą rozpoczął 6 sierpnia.

11 kwietnia – Pierwsza tura wyborów parlamentarnych na Węgrzech przyniosła zdecydowane zwycięstwo opozycyjnej partii Fidesz b. premiera Viktora Orbána nad rządzącą od 2002 r. Węgierską Partią Socjalistyczną poprowadzoną do wyborów przez Attilę Mesterházyego (odpowiednio 52,7% i 19,3% głosów). W wyniku drugiej tury, która odbyła się 25 kwietnia, Fidesz osiągnął konstytucyjną większość 262 na 386 mandatów w Zgromadzeniu Narodowym. 29 maja Orbán został zaprzysiężony na premiera. Dwa dni później w pierwszą podróż zagraniczną udał się do Polski, gdzie rozmawiał z premierem Donaldem Tuskiem o wzmocnieniu współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej i Partnerstwie Wschodnim w kontekście następujących po sobie w 2011 r. prezydencji Węgier i Polski w UE.

14 kwietnia – Pył wulkaniczny wyrzucany przez islandzki wulkan Eyjafjallajökull na ponad miesiąc poważnie ograniczył transport lotniczy na obszarze Europy i północnego Atlantyku. Trudności dotknęły ok. 7 mln pasażerów i kosztowały gospodarkę światową ok. 5 mld USD.

18 kwietnia – Wybory prezydenckie w Tureckiej Republice Cypru Północnego wygrał jej b. premier Derviş Eroğlu, zdobywając już w pierwszej turze 50,4% głosów. Startował z ramienia Partii Jedności Narodowej (UBP), sprzeciwiającej się reintegracji wyspy. 23 kwietnia ustępujący prezydent Mehmet Ali Talat przekazał mu urząd.

23 kwietnia – Rząd grecki poprosił o uruchomienie uzgodnionego przez Eurogrupę i MFW pakietu pomocy finansowej, którego wysokość na posiedzeniu ECOFIN 2 maja została zwiększona z pierwotnych 45 do 110 mld euro (w proporcji UE: 80 mld, MFW: 30 mld). W zamian Grecja zgodziła się przeprowadzić plan cięć fiskalnych na łączną kwotę 30 mld euro do 2012 r., co parlament grecki przegłosował 6 maja.

25 kwietnia – Większością 79,3% głosów w wyborach powszechnych Heinz Fischer został ponownie wybrany na prezydenta Austrii. Jego główną kontrkandydatką Barbara Rosenkranz (Wolnościowa Partia Austrii, FPÖ) uzyskała 15,2% głosów.

27 kwietnia – Prezydent Rosji D. Miedwiediew i premier Norwegii Jens Stoltenberg podpisali w Oslo porozumienie kończące 40-letni spór między ich państwami w sprawie rozdziału stref ekonomicznych na Morzu Barentsa i na Oceanie Arktycznym.

5 maja – Na szczycie UE–Kanada w Brukseli strony dyskutowały m.in. o realizacji wzajemnego całościowego porozumienia gospodarczego i handlowego (CETA).

6 maja – Wynik wyborów do brytyjskiej Izby Gmin przyniósł niedające bezwzględnej większości zwycięstwo opozycyjnej Partii Konserwatywnej prowadzonej przez Davida Camerona, która uzyskała 36,1% głosów i 306 na 650 mandatów. 11 maja urzędujący premier Gordon Brown, którego Partia Pracy zdobyła 29% głosów i 258 mandatów, ustąpił ze stanowiska, kończąc 13-letnie rządy jego partii, a królowa Elżbieta II powierzyła Cameronowi misję stworzenia rządu. Dzień później ogłoszono powstanie większościowego rządu koalicyjnego torysów i Partii Liberalno-Demokratycznej, która w wyborach zdobyła 23% głosów i 57 mandaty, z jej liderem Nicholasem Cleggiem jako wicepremierem.

7 maja – Na forum Rady Europejskiej państwa strefy euro zatwierdziły pakiet pomocy finansowej dla Grecji, zobowiązały się do konsolidacji fiskalnej w zgodzie z procedurami nadmiernego deficytu oraz powierzyły Radzie i Komisji zadanie wyegzekwowania od państw członkowskich przestrzegania zasad paktu stabilności i wzrostu. Polecily również Komisji przedłożyć plan mechanizmu stabilizacji finansowej dla Europy na forum ECOFIN. Na jej spotkaniu 9 maja został utworzony Europejski Instrument Stabilizacji Finansowej (EFSF), z siedzibą w Luksemburgu, zdolny do emisji obligacji (które we wrześniu osiągnęły ratingi AAA), o zagregowanych gwarancjach kapitałowych 16 państw strefy euro w wysokości 440 mld euro, które mogą być wsparte z budżetu UE do wysokości 60 mld euro w ramach Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej (EFSM) oraz przez MFW do wysokości 250 mld euro.

9 maja – W moskiewskiej paradzie wojskowej upamiętniającej 65. rocznicę zwycięstwa nad III Rzeszą oprócz kontyngentów armii WNP wzięły również udział oddziały z USA, Wielkiej Brytanii, Francji i Polski. W uroczystościach uczestniczyli szefowie państw i rządów Bułgarii, Chin, Chorwacji, Czarnogóry, Czech, Estonii, Niemiec, Izraela, Łotwy, Macedonii, Mongolii, Polski, Serbii, Słowacji, Słowenii, Wietnamu oraz większości państw WNP.

23 maja – Wybory do parlamentu Górskiego Karabachu przyniosły zwycięstwo partii wspierających prezydenta Baho Sahakjana, które zdobyły łącznie 27 na 33 mandaty, z Wolną Ojczyzną (*Azat Hajrenik*) premiera Arajika Harutjunjana na czele (44,2% głosów, 14 mandatów).

31 maja – W Rostowie nad Donem rozpoczął się dwudniowy 25. szczyt UE-Rosja, na którym został przyjęty program pogłębienia wzajemnej współpracy gospodarczej pod nazwą „Partnerstwa dla Modernizacji”. Jednym z wielu poruszanych tematów był projekt unijno-rosyjskiego ruchu

bezwizowego. Obie strony, które porozumiały się w sprawie sytuacji na Bliskim Wschodzie, wezwały do natychmiastowego zakończenia izraelskiej blokady Gazy. W trakcie szczytu przewodniczący Rady Europejskiej H. Van Rompuy otwarcie podniósł problem przestrzegania praw człowieka w Rosji, z drugiej strony jednak położył w swoich wypowiedziach silny nacisk na znaczenie i konieczność szybkiego rozwoju strategicznego partnerstwa między Brukselą i Moskwą.

6 czerwca – Słoweńcy poparli w referendum większością 51,5% głosów implementację ustawy ich parlamentu o ratyfikacji porozumienia arbitrażowego między Słowenią i Chorwacją (tzw. porozumienie Pahor–Kosor z 2009 r.) dotyczącego sporu o rozdział wód w Zatoce Pirańskiej, które w związku z tym weszło w życie 29 listopada. 31 lipca premierzy obu krajów osiągnęli porozumienie w sprawie rozliczeń niezwróconych Chorwatom depozytów rozwiązanego Banku Lublańskiego. Dzięki uregulowaniu tych spraw sporny strona słoweńska zakończyła blokadanie chorwackich negocjacji akcesyjnych do UE. 8 grudnia chorwacki urząd kartograficzny wydał jednak mapę kraju, na której sporna część Zatoki Pirańskiej znalazła się po stronie chorwackiej, co spotkało się z natychmiastowym protestem strony słoweńskiej, ale nie z zerwaniem umowy arbitrażowej, której art. 11 nakazywał wstrzymanie się od działań mogących zaszkodzić rozwiązaniu sporu.

9 czerwca – W Holandii odbyły się przyspieszone wybory parlamentarne, w związku z upadkiem 20 lutego czwartego rządu Jana Petera Balkenende opartego na koalicji jego partii Apel Chrześcijańsko-Demokratyczny (CDA) oraz Partii Pracy (PvdA), na tle sporów o datę wycofania dwutysięcznego holenderskiego kontyngentu z misji ISAF w Afganistanie (co nastąpiło 1 sierpnia). Wygrała je Partia Ludowa na rzecz Wolności i Demokracji (VVD) Marka Ruttego z 20,5% głosów i 31 mandatami na 150 w Izbie Reprezentantów. Tuż za nią uplasowała się PvdA z 19,6% głosów i 30 mandatami. Po fiasku rozmów koalicyjnych z PvdA ostatecznie 8 października Ruute zawarł koalicję rządową z CDA (13,7% głosów, 21 mandatów) i dodatkowo parlamentarną z Partią Wolności (PVV) Geerta Wildersa (15,5% głosów, 24 mandaty), a 14 października został zaprzysiężony na przewodniczącego Rady Ministrów królestwa, będąc pierwszym od 1918 r. szefem holenderskiego rządu wywodzącym się z partii liberalnej.

12 czerwca – Wybory do słowackiej Rady Narodowej przyniosły zwycięstwo partii rządzącej, Kierunek – Socjaldemokracja (Smer-SD) premiera Roberta Fico, której 34,8% głosów zapewniło 62 na 150 mandatów, co jednak nie pozwoliło mu zbudować większości z powodu braku zdolności koalicyjnej. 28 czerwca powstał rząd; tworzą go cztery partie prawicowe: Słowacka Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna – Partia Demokratyczna (SDKÚ-DS), Wolność i Solidarność (SaS), Ruch Chrześcijańsko-Demokratyczny (KDH) i węgierski Most (Híd), które zdobyły odpowiednio 15,4%, 12,1%, 8,5% i 8,1% głosów, co przełożyło się w sumie na 79 mandatów. 8 lipca profesor Iveta Radičová (SDKÚ-DS) została zaprzysiężona na premiera.

13 czerwca – Belgijskie wybory do obu izb parlamentu zakończyły się patem. Nominalnie wygrał je Nowy Sojusz Flamandzki (N-VA) Barta De Wevera, otrzymując 17,4% głosów i 27 miejsc w 150-osobowej Izbie Reprezentantów oraz 19,6% głosów i 9 na 40 miejsc w Senacie, ale ani on, ani Elio Di Rupo, stojący na czele walońskiej Partii Socjalistycznej, która otrzymała odpowiednio 13,7% głosów i 26 mandatów w izbie niższej oraz 13,6% głosów i 7 mandatów w izbie wyższej, do końca roku 2010 nie byli w stanie utworzyć rządu.

17 czerwca – Rada Europejska przyjęła w Brukseli program *Europa 2020* będący europejską strategią zatrudnienia i wzrostu, zaznaczając dalszą konieczność konsolidacji i koordynacji polityk fiskalnych państw członkowskich, a także zobowiązała swoich członków do wprowadzenia legislacji wzmacniającej regulację rynków finansowych i nadzór nad nimi.

26 czerwca – W wieku 77 lat zmarł Algirdas Brazauskas, ostatni pierwszy sekretarz Komunistycznej Partii Litwy i przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej Litewskiej SRR, a także pierwszy prezydent Litwy (lata 1993–1998) po wystąpieniu kraju ze Związku Radzieckiego, do czego się przyczynił, oraz premier w latach 2006–2008.

29 czerwca – Parlament Węgier wybrał większością 263 na 366 głosów Pála Schmitta, rekomendowanego przez rządzący Fidesz, na prezydenta kraju. Kandydat Partii Socjalistycznej András Balogh zdobył 59 głosów.

30 czerwca – Po ustąpieniu 31 maja Horsta Köhlera z godności prezydenta RFN w związku z wypowiedzią dla mediów, w której poparł użycie sił zbrojnych przez Niemcy w celu zapewnienia bezpieczeństwa ich szlaków handlowych, Zgromadzenie Federalne wybrało premiera Dolnej Saksonii Christiana Wulffa na to stanowisko. Wulff, popierany przez koalicję rządową CDU-CSU-FDP, zwyciężył w trzecim głosowaniu, uzyskując 625 głosów elektorskich przeciwko 494 głosom oddanym na Joachima Gaucka, kandydata niezależnego popieranego przez SPD i Zielonych.

1 lipca – Belgia objęła przewodnictwo w Radzie UE.

5 lipca – Przy okazji 10. spotkania Rady Międzypaństwowej EwrAzES pod przewodnictwem kazachskiego prezydenta Nursułtana Nazarbajewa w Astanie przywódcy Rosji, Białorusi i Kazachstanu przyjęli traktat o kodeksie celnym, dopełniając tym samym ustanowienia między sobą unii celnej. Część pakietu umów umożliwiających jej powstanie weszła w życie jeszcze 1 stycznia. W związku z czerwcowym białorusko-rosyjskim sporem gazowym Białoruś zwlekała z ratyfikacją finalnych porozumień, które mimo to 1 lipca weszły w życie w stosunku do Rosji i Kazachstanu. Białoruś formalnie stała się częścią nowej struktury 6 lipca.

12 sierpnia – W wieku 79 lat zmarł Guido de Marco, prezydent Malty w latach 1999–2004, uznawany za autora maltańskiej akcesji do UE.

17 sierpnia – Francesco Cossiga, premier Włoch w latach 1979–1980 i prezydent tego kraju w latach 1985–1992, zmarł w wieku lat 82.

21 sierpnia – Na szczycie ODKB w Erewanie państwa członkowskie zgodziły się zmodyfikować układ taszkiencki, by wzmocnić sojusz w związku z jego nieefektywną postawą w czasie kryzysu w Kirgistanie. Jego prezydent Roza Otunbajewa wezwała do utworzenia sił policyjnych w ramach ODKB. 10 grudnia w Moskwie państwa układu zgodziły się m.in. rozszerzyć mandat organizacji na operacje utrzymywania pokoju i wprowadzić mechanizm koordynacji ich polityk zagranicznych.

1 września – Jan Lundin (Szwecja) zastąpił Gabriele Kötschau (Niemcy) na stanowisku dyrektora generalnego Rady Państw Morza Bałtyckiego.

5 września – W Mołdowie odbyło się referendum w sprawie zmian w konstytucji: wprowadzenia bezpośrednich wyborów prezydenckich i uznania języka rumuńskiego za oficjalny, w którym 87,8% głosujących opowiedziało się za zmianami. Wynik był jednak nieważny ze względu na niewystarczającą frekwencję. Opozycyjna Partia Komunistów Republiki Mołdowy nawoływała do bojkotu głosowania. Po nieudanym referendum Trybunał Konstytucyjny ogłosił konieczność rozpisania nowych wyborów do parlamentu w związku z niemożnością wybrania prezeń prezydenta; odbyły się one 28 listopada. Choć ponownie wygrała je Partia Komunistów Republiki Mołdowy Władimira Woronina, uzyskując 39,3% głosów i 42 mandaty, blok trzech pozostałych partii – Sojusz na rzecz Integracji Europejskiej – dysponując 59 mandatami, utrzymał stanowisko premiera, na którym pozostał Vlad Filat.

12 września – 57,9% głosujących w referendum poparło proponowane przez turecki parlament zmiany w konstytucji, związane m.in. z uchynieniem immunitetu sądowego autorom puczu z 1980 r. i najwyższym urzędnikom państwowym oraz wprowadzeniem nowych swobód obywatelskich, gwarancji praw ekonomicznych i społecznych i mechanizmów ochrony prawnej. Unijny komisarz ds. rozszerzenia Štefan Füle uznał wynik referendum za zbliżający Turcję do akcesji do UE.

16 września – Posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli poświęcone było dyskusjom na temat realizacji potencjału wzmocnienia polityki zewnętrznej UE na bazie traktatu lizbońskiego, m.in. wyznaczeniu ram agendy na szczycie z USA, Chinami, Indiami, Republiką Korei, Rosją i Ukrainą oraz na spotkania ASEM i G-20.

18 września – W wieku 80 lat zmarł Egon Klepsch (Niemcy), przewodniczący Parlamentu Europejskiego w latach 1992–1994, członek Europejskiej Partii Ludowej.

19 września – Wybory do szwedzkiego Riksdagu nie pozwoliły zachować większości bezwzględnej centroprawicowemu blokowi czterech partii Sojusz pod wodzą Partii Umiarkowanej premiera Fredrika Reinfeldta, który zdobył łącznie 49,3% głosów i 173 na 350 mandatów. Opozycyjna koalicja Czerwoni-Zieloni z Socjaldemokratami Mony Sahlin na czele zdobyła 43,6% głosów i 156 mandatów. Reinfeldt pozostał premierem.

22 września – W związku z zapowiedziami ustąpienia z funkcji w szwajcarskiej Radzie Federalnej Moritza Leuenbergera (Liberałowie, FDP) i Hansa-Rudolfa Merza (Partia Socjaldemokratyczna, SP) odbyły się pośrednie wybory uzupełniające do tego organu, które wyłoniły ich następców: Simonettę Sommarugę (SP, 159 głosów elektorskich w czwartym głosowaniu) i Johanna Schneidera-Ammanna (FDP, 144 głosy elektorskie w piątym głosowaniu).

24 września – W wieku 73 lat zmarł Giennadij Janajew, b. wiceprezydent Związku Radzieckiego, który w sierpniu 1991 r. stanął na czele nieudanego puczu przeciwko prezydentowi Michaiłowi Gorbaczowowi, czym przyspieszył rozpad ZSRR.

28 września – Stosunkiem głosów 33 do 30 islandzki Althing podjął precedensową decyzję o postawieniu Geira Haardego, premiera Islandii w latach 2006–2009, przed istniejącym od 1905 r. Landsdómur, specjalnym trybunałem przeznaczonym do sądenia członków rządu za przestępstwa popełnione w czasie sprawowania urzędu. Haarde został oskarżony o rażące uchybienia, które przyczyniły się do wybuchu w 2008 r. islandzkiego kryzysu finansowego.

2 października – Wybory do łotewskiego sejm (Saeima) przyniosły zwycięstwo centroprawicowej koalicji Jedność (Vienotība) skupionej wokół Partii Nowej Ery (JL) premiera Valdisa Dombrovskisa, która uzyskała 31,2% głosów i 33 na 100 mandatów. Utworzyła ona koalicję rządową z Unią Zielonych i Rolników (ZZS, 19,7% głosów, 22 mandaty), dzięki czemu Dombrovskis pozostał premierem. Lewicowy blok Centrum Harmonii, któremu przewodził Jānis Urbanovičs, uzyskał 26% głosów i 29 mandatów, co uczyniło go główną siłą opozycijną.

3 października – W Bośni i Hercegowinie odbyły się generalne wybory do władz państwa, Federacji Bośni i Hercegowiny oraz Republiki Serbskiej i wybory kantonalne. Członkami trójosobowego prezydium państwa w ramach swoich okręgów wyborczych zostali Željko Komšić (Chorwat, 60,6% głosów, reelekcja), Bakir Izetbegović (Bośniak, 34,9% głosów, za Harisa Silajdzicia) i Nebojša Radmanović (Serb, 48,9%, reelekcja). Ten ostatni 10 listopada przejął od Silajdzicia rotacyjną funkcję głowy państwa. Elekcję do federalnej 42-osobowej Izby Reprezentantów wygrały bośniacka Partia Socjaldemokratyczna Bośni i Hercegowiny (SDP BiH) i serbski Sojusz Niezależnych Socjaldemokratów (SNSD), uzyskując po 8 mandatów dzięki zgromadzeniu odpowiednio 26,1% i 43,3% głosów w swoich częściach składowych państwa. Tuż za nimi uplasowała się muzułmańska Partia Akcji Demokratycznej (SDA), otrzymując 19,4% głosów i 7 mandatów. Nikola Špirić (SNSD) pozostał premierem na poziomie ogólnopaństwowym. SDP BiH zwyciężyła również w wyborach do parlamentu muzułmańsko-chorwackiej Federacji Bośni i Hercegowiny (24,5% głosów, 28 mandatów). Partia jej premiera Mustafy Mujezinovića, SDA, który po wyborach zachował stanowisko, osiągnęła wynik 20,2% głosów i 23 mandatów. W Republice Serbskiej SNSD pod wodzą premiera Milorada Dodika zdobył 50,5% głosów, a on sam został nowym prezydentem republiki, 15 listopada obejmując urząd po Rajko Kuzmanoviću. Na stanowisku premiera zastąpił go Aleksandar Džombić, którego rząd 29 grudnia otrzymał wotum zaufania.

23 października – Dobięła końca druga tura czeskich wyborów jednej trzeciej składu 81-osobowego senatu, które odbywały się 15–16 i 22–23 października. W ich wyniku większość w izbie zdobyła Czeska Partia Socjaldemokratyczna (ČSSD) Bohuslava Sobotki, która uzyskała w tej turze 44% głosów i zgromadziła łącznie 41 mandatów. Senacka reprezentacja rządzącej Demokratycznej Partii Obywatelskiej (ODS) premiera Petra Nečasa skurczyła się do 25 mandatów przy poparciu rządu 33,2% głosów.

28 października – Jonathan Motzfeldt, pierwszy w historii premier Grenlandii, sprawujący urząd łącznie przez 17 lat (1979–1991 i 1997–2002), zmarł w wieku lat 72. W chwili śmierci piastował funkcję wiceprzewodniczącego Rady Zachodnionordyckiej, zrzeszającej rządu i parlamenty Islandii, Grenlandii i Wysp Owczych.

28 października – Dwudniowe spotkanie Rady Europejskiej przyniosło aprobatę dla raportu Grupy Zadaniowej rekomendującego szereg kroków integrujących politykę gospodarczą państw członkowskich w ramach unii gospodarczo-walutowej. Przywódcy europejscy zobowiązali Radę i Parlament do przygotowania stosownej legislacji do lata 2011 r.

3 listopada – W wieku 72 lat zmarł Wiktor Czernomyrdin, premier Federacji Rosyjskiej w latach 1992–1998 oraz założyciel i pierwszy prezes Gazpromu.

7 listopada – Oficjalne wyniki azerskich wyborów parlamentarnych oddały zwycięstwo prezydentcei Nowej Partii Azerbejdżanu, która zdobyła 45,8% głosów i 72 na 125 mandatów w Milli Medżlisie.

19 listopada – Na dwudniowym szczycie NATO w Lizbonie, w którym oprócz 28 członków paktu uczestniczyli również przywódcy Afganistanu, Australii, Austrii, Azerbejdżanu, Bośni i Hercegowiny, Finlandii, Gruzji, Irlandii, Jordanii, Macedonii, Malezji, Mongolii, Rosji i Szwecji oraz sekretarz generalny ONZ, przyjęto nową koncepcję strategiczną Sojuszu pt. *Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona*, opartą na trzech filarach: zbiorowej obrony, zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa kooperatywnego. Zdecydowano również m.in. o: budowaniu systemu obrony przeciwrakietowej w ramach NATO na podstawie elementów amerykańskiej tarczy antyrakietowej obecnych w Europie; stopniowym przekazywaniu przez misję ISAF odpowiedzialności za bezpieczeństwo Afganistanu rządowi w Kabulu przez lata 2011–2014 i ograniczeniu się do misji szkoleniowej po tej dacie; restrukturyzacji organizacji paktu przez zmniejszenie liczby dowództw i agencji oraz ich personelu; pogłębieniu współpracy z Rosją; podtrzymaniu możliwości wejścia kolejnych państw do paktu.

21 listopada – Irlandia wystąpiła o pomoc finansową z EFSF i MFW. Tydzień później Irlandia, UE i MFW uzgodniły jej łączną kwotę na 85 mld euro.

1 grudnia – Europejska Służba Działań Zewnętrznych, ustanowiona traktatem lizbońskim, oficjalnie rozpoczęła funkcjonowanie. Sekretarzem generalnym został ambasador Francji w USA Pierre Vimont, a jego zastępcami Helga Schmid (Niemcy) i Maciej Popowski (Polska).

1 grudnia – Dwudniowy, pierwszy od 11 lat szczyt OBWE, który kazachski prezydent Nursułtan Nazarbajew zorganizował w Astanie, przyjął deklarację rocznicową pt. *Ku wspólnocie bezpieczeństwa*, w której sygnatariusze potwierdzili m.in., że uznają bezpieczeństwo europejskie za niepodzielne, oraz zobowiązali kolejne rotacyjne przewodnictwa do przygotowania planu działania dla zapisanych w niej pryncypiów.

9 grudnia – Moskiewski szczyt EwrAzES przyniósł nowe zobowiązania trzech członków unii celnej (Rosja, Białoruś, Kazachstan) w sprawie utworzenia do 2012 r. Wspólnej Przestrzeni Gospodarczej.

12 grudnia – Wybory do Zgromadzenia Kosowa wygrała Partia Demokratyczna premiera Hashima Thaçiego, uzyskując 32,1% głosów i 34 na 100 mandatów. Drugi wynik zanotowała Liga Demokratyczna, partia burmistrza Prisztiny Isy Mustafy – 24,7% głosów i 27 mandatów.

12 grudnia – 25 mandatów w 43-osobowej Radzie Najwyższej Naddniestrza zdobyła partia „Odnowa” Anatolija Kaminskiego, partia „Republika” prezydenta Igora Smirnowa zaś – 13.

16 grudnia – Podczas dwudniowego posiedzenia Rada Europejska zdecydowała o szybkim wprowadzeniu do traktatu ustanawiającego Unię Europejską zmian dotyczących stworzenia Europejskiego Mechanizmu Stabilności dla państw strefy euro, który od czerwca 2013 r. zastąpi dotychczasowe instrumenty stabilizacji finansowej – EFSF i EFSM; państwa UE spoza strefy euro będą mogły przyłączać się do niego na zasadzie dobrowolności i *ad hoc*.

19 grudnia – Oficjalne wyniki białoruskich wyborów prezydenckich dały zwycięstwo pełniącemu urząd prezydenta od 1994 r. Aleksandrowi Łukaszenko większością 79,7% głosów. Białoruskie siły porządkowe rozbiły wiec opozycji, aresztując ok. 700 osób, w tym siedmiu kontrkandydatów Łukaszenki w wyborach. 23 grudnia ministrowie spraw zagranicznych Polski, Niemiec i Szwecji wspólnie potępił Łukaszenkę i uznali wybory za sfałszowane. 24 grudnia H. Clinton wspólnie z Wysokim Przedstawicielem UE ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Catherine Ashton wezwały białoruski reżim do uwolnienia więzionych opozycjonistów. 28 grudnia Łukaszenka wyznaczył Michaiła Miasnikowicza na nowego premiera.

BLISKI WSCHÓD I AFRYKA

1 stycznia – Filippo Grandi (Włochy) rozpoczął sprawowanie obowiązków komisarza generalnego UNRWA. 20 stycznia formalnie zastąpił na tym stanowisku swoją poprzedniczkę Karen Koning AbuZayd (USA).

8 stycznia – Unia Afrykańska przedłużyła o pół roku mandat swoich sił pokojowych w Somalii (AMISOM). Do wysłania dodatkowych kilkusetosobowych kontyngentów zobowiązały się Dżibuti, Uganda i Burundi. 28 stycznia Rada Bezpieczeństwa NZ jednogłośnie przyjęła rezolucja nr 1910 przedłużyła mandat AMISOM do 1 stycznia 2011 r., zobowiązując UA do liczbowego uzupełnienia kontyngentu misji z 4,3 tys. do przewidzianego wcześniejszą rezolucją Rady limitu 8 tys.

8 stycznia – W obecności ministrów handlu Chin i Turcji Chena Deminga i Zafera Çağlayana firmy z obu państw podpisały łącznie 38 umów wartych ponad 1 mld USD podczas forum biznesowego w Stambule.

10 stycznia – Rząd izraelski Beniamina Netanjahu zaakceptował budowę przez wojsko ogrodzeń wyposażonych w czujniki ruchu na granicy izraelsko-egipskiej k. Rafah i Ejlatu. Egipt wyraził *désintéressement* w stosunku do tej decyzji.

11 stycznia – Prezydent Algierii Abdelaziz Bouteflika podczas spotkania w Algierze z szefem chińskiej dyplomacji Yangiem Jiechi ogłosił wolę budowania strategicznych relacji z Pekinem i pomocy Chinom w rozwijaniu stosunków ze światem arabskim.

11 stycznia – Podczas spotkania z premierem Libanu Saadem al-Haririm premier Turcji Recep Erdoğan wezwał Radę Bezpieczeństwa NZ do wywarcia presji na Izrael w kwestii rozbrojenia nuklearnego podobnej do tej, jaką wywiera na Iran, potępił Izrael za używanie siły wobec Palestyńczyków oraz obiecał reprezentować interesy Libanu w tym organie. 12 stycznia w reakcji na ostry protest izraelskiego wiceministra spraw zagranicznych Daniela Ayalona ambasador Turcji w Izraelu został odwołany do kraju. Zgodnie z sugestią prezydenta Szymona Peresa Ayalon następnie dwukrotnie publicznie przeprosił za użyte słowa, co 14 stycznia spowodowało powrót dyplomaty. 31 stycznia Erdoğan stwierdził, że Izrael powinien zrewidować swoje stosunki z sąsiadami, jeśli chce zachować sojusznicze relacje z Turcją.

14 stycznia – Na szczycie tzw. podwójnej Troiki SADC w Maputo przywódcy państw południowej Afryki potępił wszelkie próby legitymizacji rządów Andry’ego Rajoeliny na Madagaskarze,

po które sięgnął w wyniku przewrotu w 2009 r., utrzymując jednocześnie w mocy zawieszenie uczestnictwa tego państwa w strukturach SADC. 22 stycznia Rajoelina odrzucił propozycje podziału władzy wysuwane przez Jeana Pinga, przewodniczącego Komisji UA, odwiedzającego Antananarywę w charakterze mediatora.

14 stycznia – Francja i Kuwejt podpisały 20-letnią kompleksową umowę o współpracy w dziedzinie energetyki jądrowej.

14 stycznia – W trakcie spotkania zorganizowanego przez prezydenta Burkina Faso Blaise'a Compaoré w Wagadugu poważnie postrzelony przez adiutanta 3 grudnia 2009 r. przywódca gwinejskiej junty Moussa Dadis Camara uzgodnił z pełniącym jego obowiązki wiceprezydentem gen. Sékouba Konaté plan demokratycznego powrotu do rządów cywilnych. 21 stycznia junta nominowała opozycyjnego polityka Jeana-Marie Doré na tymczasowego premiera odpowiedzialnego za zorganizowanie wyborów prezydenckich, pierwszych wolnych od uzyskania niepodległości w 1958 r. Ich pierwsza tura 27 czerwca wyłoniła dwóch kandydatów do urzędu: Alphę Condé ze Zrzeszenia Ludu Gwinei (RPG) oraz b. premiera Cellou Daleina Diallę z Unii Sił Demokratycznych Gwinei (UFDG), reprezentujących odpowiednio grupy etniczne Mandinka i Fula. Według oficjalnych wyników ogłoszonych 20 lipca Diallo zdobył 43,7% głosów, a Condé – 18,2%. Rząd Doré ze względu na problemy techniczne i starcia między zwolennikami obu kandydatów wielokrotnie przekładał drugą turę, która ostatecznie odbyła się 7 listopada. Wygrał ją Condé, który uzyskał 52,5% głosów. Diallo nie uznał wyniku, w związku z czym junta 18 listopada wprowadziła stan wyjątkowy. 21 grudnia Condé przejął władzę z rąk Konaté.

15 stycznia – Japonia zakończyła trwającą 8 lat morską misję zaopatrzeniową dla sił ISAF na Morzu Arabskim.

15 stycznia – Czad i Sudan porozumiały się w sprawie utworzenia wspólnych sił granicznych, którymi miały obsadzić posterunki w Darfurze. 5 lutego rozpoczęły one funkcjonowanie, z centrum dowodzenia w przygranicznym mieście El-Geneina, oddane pod sudańskie dowództwo na następne 6 miesięcy. 8 lutego czadyjski prezydent Idriss Déby odwiedził Sudan, gdzie uzgodnił z gospodarzem Omarem al-Basziirem warunki zakończenia konfliktu w Darfurze i przyszłej współpracy na rzecz odbudowy obszaru.

16 stycznia – Na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych Iranu, Pakistanu i Afganistanu w Islamabadzie została podpisana wspólna deklaracja, w której strony zobowiązały się do współpracy na rzecz odbudowy Afganistanu i bezpieczeństwa w regionie oraz wspólnej walki z terroryzmem, ekstremizmem, handlem bronią i przemytem.

18 stycznia – Irak i UE podpisały memorandum w sprawie strategicznego partnerstwa energetycznego.

21 stycznia – Sekretarz stanu USA Hillary Clinton ogłosiła cywilny plan stabilizacji Afganistanu, który zakładał m.in. odbudowę sektora rolniczego, reintegrację społeczną ekstremistów, pomoc ekspercką i materialną na rzecz wzmocnienia sprawności instytucji rządowych oraz zdolności do zwalczania insurekcji islamistycznej przez reformy społeczno-ekonomiczne. 22 stycznia sekretarz obrony Robert Gates uznał talibów za część politycznej tkanki Afganistanu, zapowiedział także wolę budowy długoterminowej relacji między siłami zbrojnymi USA i Pakistanu.

21 stycznia – Parlament Angoli 186 głosami bez głosu sprzeciwu przyjął nową konstytucję, która zastąpiła tymczasową z 1975 r. Wprowadziła ona m.in. wybory prezydenta przez parlament, limit dwóch prezydenckich kadencji, zniesienie funkcji premiera i przekazanie całej egzekutywy w ręce prezydenta, uznanie Kabindy za integralną część państwa oraz zniesienie kary śmierci.

25 stycznia – Ali Hassan al-Madżid, m.in. b. minister obrony i spraw wewnętrznych w rządach Saddama Husajna oraz gubernator Kuwejtu po jego zajęciu przez Irak w 1991 r., członek rodziny

dyktatora, znany jako „Chemiczny Ali”, ośmiokrotnie skazany na śmierć wyrokami irackiego Wysokiego Trybunału, został stracony przez powieszenie.

25 stycznia – Jednym z rezultatów trójstronnego szczytu prezydentów Turcji Abdullaha Güla, Pakistanu Asifa Alego Zardariiego i Afganistanu Hamida Karzaja w Stambule poprzedzającego 4. Szczyt Stambulski ds. Przyjaźni i Współpracy w Sercu Azji gromadzący Afganistan, jego sąsiadów i Turcję, było podpisanie wartej 20 mld USD 5-letniej umowy turecko-pakistańskiej na modernizację linii kolejowej Sztambuł–Islamabad, która miałaby skrócić czas pokonywania tego dystansu do 4 zamiast 11 dni. 26 stycznia, podczas właściwego szczytu regionalnego, uczestnicy wyrazili poparcie dla „mapy drogowej” Karzaja dotyczącej rekoncylacji i reintegracji narodowej w Afganistanie.

26 stycznia – Jemeńscy rebelianci zającycy kierowani przez Abdula Malika al-Houthiego po intensywnych walkach z saudyjskimi siłami zbrojnymi całkowicie wycofali się z terytorium Arabii Saudyjskiej. Dzień później Rijad ogłosił zawieszenie swojego udziału w konflikcie między rządem w Sanie a rebelią Houthich w jemeńskiej prowincji Saada. 11 lutego strona rządowa i Houthi ogłosili zawieszenie broni. 23 lutego przywódcy Arabii Saudyjskiej i Jemenu, król Abdullah i prezydent Ali Salah, spotkali się koło Rijadu w celu uzgodnienia skoordynowanych działań przeciw ustanowieniu bazy Al-Kaidy w Jemenie.

27 stycznia – NATO osiągnęło porozumienie z Kazachstanem w sprawie transportu zaopatrzenia dla misji ISAF w Afganistanie przez jego terytorium.

27 stycznia – Siły irańskie wycofały się z pola roponośnego Fakka w irackiej prowincji Missan położonego na granicy między Irakiem i Iranem, które okupowały od grudnia 2009 r.

28 stycznia – Dzięki wsparciu państw UE Chiny objęły przewodnictwo grupy SHADE z siedzibą w Bahrajnie zajmującej się koordynacją międzynarodowych działań antypirackich w Zatoce Adeńskiej, przejmując tym samym odpowiedzialność za część tzw. korytarza tranzytowego przechodzącego przez ten akwen.

28 stycznia – Pasztuński klan Shinwari, zamieszkujący wschodnioafgańskie prowincje Nangarhar i Kunar, liczący ok. 400 tys. członków, zadeklarował współpracę z ISAF i rządem w Kabulu przeciw talibom w zamian za 1 mln USD amerykańskiej pomocy rozwojowej oddanej bezpośrednio do dyspozycji starszyny klanu.

29 stycznia – Rosja podpisała z Libią kontrakt na dostawy broni lekkiej o łącznej wartości 1,8 mld USD.

31 stycznia – Na 14. sesji zwyczajnej Zgromadzenia Szefów Państw i Rządów Unii Afrykańskiej roczny mandat przewodniczącego organizacji objął Bingu wa Mutharika (Malawi), po ustępującym Mu' ammarze Kaddafim (Libia). Przywódcy UA przyjęli również nowy wzór flagi organizacji, wyłoniony w konkursie ogłoszonym w 2007 r. Gościem szczytu był szef dyplomacji Iranu Manuszer Mottaki, który zaproponował prezydentowi Somalii Szarifowi Ahmedowi pomoc Iranu w rozwiązaniu problemów jego kraju. 19 lutego w prawach członka UA został zawieszony Niger, a 9 grudnia – Wybrzeże Kości Słoniowej.

2 lutego – Prezydent Afganistanu Hamid Karzaj odwiedził Rijad, prosząc saudyjskiego króla Abdullaha o pomoc w realizacji planu pojednania narodowego z talibami.

3 lutego – Premier Włoch Silvio Berlusconi w przemówieniu przed Knesetem stwierdził, że społeczność międzynarodowa powinna zwrócić szereg na rzecz powstrzymania „niebezpiecznych ambicji” Iranu w sferze broni nuklearnej, domagając się wielostronnego nadzoru nad wojskowymi aspektami jego programu jądrowego.

3 lutego – Szef dyplomacji Iranu M. Mottaki na spotkaniu ze swoim tureckim odpowiednikiem Ahmetem Davutoğlu w Ankarze, podczas którego podpisali umowy o współpracy gospodarczej

i prawnej, postawił tezę o wspólnocie zagrożeń strategicznych Turcji i Iranu. Prezydent Turcji A. Gül oznajmił po spotkaniu z Mottakim dzień później, że Iran jest priorytetowym kierunkiem tureckiej polityki zagranicznej, akcentując potencjał wspólnych działań na rzecz rozwiązania problemów regionu. 17 lutego wzmocnienie więzów między Ankarą i Teheranem zostało potwierdzone przez prezydenta M. Ahmadineżada podczas wizyty Davutoğlu w Iranie, w trakcie której szef tureckiej dyplomacji przypisał temu państwu przywódczą rolę w regionie.

4 lutego – Premier Gazy Ismail Hanija z ramienia Hamasu ogłosił gotowość do rozmów z partnerami zewnętrznymi i zbliżenie do stanowiska Kwartetu Bliskowschodniego (USA, UE, Rosja, ONZ), wyrażając poparcie dla powstania państwa palestyńskiego w granicach z 1967 r., domagając się równocześnie uznania prawa Palestyńczyków do samostanowienia oraz uznania międzynarodowego dla jego organizacji. 8 lutego przewodniczący Hamasu Chaled Maszal prowadził rozmowy w tej sprawie z szefem rosyjskiej dyplomacji Siergiejem Ławrowem w Moskwie.

9 lutego – Obie izby parlamentu nigeryjskiego uznały wiceprezydenta Goodlucka Jonathana za p.o. prezydenta wobec niemożności sprawowania urzędu przez prezydenta Umaru Yar'Aduę, który od listopada 2009 r. pozostawał hospitalizowany w Arabii Saudyjskiej. 10 lutego gabinet (Federalna Rada Wykonawcza) Yar'Adui również zaakceptował zmianę. 24 lutego Yar'Adua został przywieziony z saudyjskiej Dżuddy do kraju. Zmarł 5 maja.

11 lutego – Odwiedzając Kabul, francuski premier François Fillon obiecał H. Karzajowi, że francuski kontyngent zostanie w Afganistanie tak długo, jak będzie tego wymagało zaprowadzenie stabilności w kraju.

12 lutego – Celem wspólnej afgańsko-natowskiej operacji wojskowej w sile 15 tys. żołnierzy o kryptonimie „Moszarak” („Razem”), największej od obalenia rządu talibów w 2001 r., było zajęcie kontrolowanego przez rebeliantów miasta Mardza w prowincji Helmand i natychmiastowe zainstalowanie tam administracji podległej rządowi w Kabulu. Mardza, uważana za centrum przerzutowe opiatów, została zdobyta w ciągu 5 dni, a talibowie podjęli walkę partyzancką na jej obrzeżach. Do końca roku straty sił ISAF w mieście wyniosły ok. 60 żołnierzy.

16 lutego – UE przedłużyła na kolejny rok sankcje wobec Zimbabwe w związku z brakiem postępów w realizacji porozumienia o podziale władzy osiągniętego w 2008 r.

16 lutego – 37. szczyt zwykły ECOWAS w Abudży, któremu w miejsce chorego nigeryjskiego prezydenta Umaru Yar'Adui przewodniczył jego zastępca Goodluck Jonathan, jednomyślnie wybrał Jamesa Gbeho (Ghana) na nowego przewodniczącego istniejącej od 2007 r. Komisji ECOWAS. Jego poprzednik, Ghańczyk Mohamed Ibn Chambas, który jako pierwszy pełnił ten urząd, 1 marca zastąpił Johna Kaputina (Papua-Nowa Gwinea) na stanowisku sekretarza generalnego Grupy AKP.

17 lutego – Prezydent USA B. Obama nominował pierwszego od 5 lat ambasadora w Syrii, Roberta Forda.

18 lutego – Nigerscy wojskowi z gen. Salou Djibo na czele przeprowadzili udany szturm na pałac prezydencki w Niameju, uwięzili prezydenta Mamadou Tandjé i ogłosili powołanie rządów junty pod nazwą Najwyższa Rada Przywrócenia Demokracji (CSRD). Pucz został potępiony m.in. przez ONZ, UA i Francję. 22 lutego dekretem CSRD Djibo został ustanowiony głową państwa i rządu, a dzień później powołał na premiera Mahamadou Dandé, który do 1 marca sformował rząd tymczasowy. 5 maja rząd przedstawił kalendarz wyborów parlamentarnych i prezydenckich na rok 2011. Do początku czerwca z polecenia Djibo powstał projekt nowej konstytucji, który 31 października został poddany pod referendum. Według oficjalnych wyników nową konstytucję, która nakazuje oddanie władzy przez CSRD do 6 kwietnia 2011 r., ale gwarantuje bezkarność autorom puczu, zaaprobowało 90,2% głosujących Nigerczyków.

20 lutego – Podczas pierwszej od ponad 30 lat wizyty premiera Francji w Syrii F. Fillon i jego syryjski odpowiednik Mohammad al-Otri podpisali w Damaszku 11 umów dotyczących współpracy dwustronnej.

22 lutego – Po spotkaniu w Paryżu między N. Sarkozym i prezydentem Autonomii Palestyńskiej Mahmudem Abbasem prezydent Francji zapowiedział działanie na rzecz utworzenia państwa palestyńskiego w granicach z 1967 r., z Jerozolimą jako stolicą.

22 lutego – Amerykański Departament Obrony przyznał w ramach sekcji 1206 Programu Pomocy w Dziedzinie Bezpieczeństwa (SAP) 150 mln USD na szkolenie i wyposażenie jemeńskich sił rządowych do walki z Al-Kaidą na Półwyspie Arabskim (AQAP).

23 lutego – Prezydent Sudanu Omar al-Baszir podpisał w Dausze porozumienie pokojowe z Chalilem Ibrahimem, przywódcą darfurskich rebeliantów z Ruchu Sprawiedliwości i Równości (JEM), oferując jego ugrupowaniu udział w strukturach państwa na wszystkich szczeblach. Gospodarz spotkania emir Kataru Hamad ibn Chalifa al-Thani obiecał 1 mld USD na odbudowę Sudanu.

25 lutego – M. Ahmadineżad spotkał się w Damaszku z prezydentem Syrii Baszarem al-Asadem, obaj potępiłi politykę amerykańską na Bliskim Wschodzie. Dzień później prezydent Iranu spotkał się z liderami Hezbollahu Hassanem Nasrallahem i Hamasu Chaledem Maszalem, w asyście ścisłego kierownictwa tych organizacji.

25 lutego – N. Sarkozy jako pierwszy od ćwierćwiecza francuski prezydent odwiedził Rwandę, gdzie spotkał się z prezydentem tego kraju Paulem Kagame. Dzień wcześniej złożył nieformalne wizyty w Mali i Gabonie.

1 marca – Dobięła końca 3-dniowa wizyta premiera Indii Manmohana Singha w Arabii Saudyjskiej, pierwsza tej rangi od ponad trzech dekad, w której trakcie oprócz traktatu ekstradycyjnego zawarto również 10 umów, m.in. w dziedzinie bezpieczeństwa i gospodarki, podnoszących relacje indyjsko-saudyjskie do poziomu partnerstwa strategicznego.

4 marca – Prezydent Togo Faure Gnassingbé (Zrzeszenie Ludów Togijskich, RPT) uzyskał reelekcję, otrzymując w głosowaniu powszechnym według oficjalnych wyników 60,9% głosów. Jean-Pierre Fabre, kandydat opozycyjnego Zjednoczenia Sił na rzecz Zmian (UFC) i jego sekretarz generalny, który otrzymał 33,9% głosów, uznał ten wynik za sfałszowany i ogłosił się zwycięzcą wyborów, 7 marca rozpoczynając w Lomé protesty przeciwko władzy Gnassingbé, które z różną intensywnością trwały do końca 2010 r. Na inauguracji drugiej kadencji Gnassingbé 3 maja byli obecni przywódcy Ghany, Beninu, Burkina Faso i Wybrzeża Kości Słoniowej. 28 maja prezydent powołał pierwszy w historii Togo rząd jedności narodowej, na którego czele stanął dotychczasowy premier Gilbert Houngbo. W jego skład weszło siedmiu ministrów z frakcji UFC związanej z przewodniczącym partii Gilchristem Olympio. Fabre, który odrzucił kompromis rządowy, doprowadził 8 listopada do usunięcia Olympio ze stanowiska i przejął władzę w UFC.

7 marca – W wyborach do 325-osobowej Rady Reprezentantów Iraku zwyciężył wieloetniczny, deklaratorywnie świecki blok Iracki Ruch Narodowy (al-Irakija), w którego skład weszły m.in. Lista Odnowy wiceprezydenta Tarika al-Haszimiego (sunnity) i Iracka Lista Narodowa b. premiera Ijada Alawiego (szyity), zdobywając 24,7% głosów i 91 mandatów. Koalicja Państw Prawa z szyicką Partią Daua premiera Nuriego al-Malikiego na czele uzyskała niewiele gorszy wynik 24,2% i 89 mandatów, co pozwoliło jej równolegle do al-Irakiji prowadzić rozmowy w sprawie utworzenia rządu koalicyjnego. Doprowadziły one 11 czerwca do połączenia bloku al-Malikiego z szyickim islamistycznym Irackim Sojuszem Narodowym b. premiera Ibrahima al-Dżafariego (18,2 % głosów i 70 mandatów w wyborach), zrzeszającym m.in. sadrystów, w Sojusz Narodowy, który po ruchach frakcyjnych ostatecznie zachował 159 mandatów. Al-Maliki po-

zyskał także przychylność Koalicji Bloków Kurdystanu (49 mandatów), akceptując ich 19 żądań, dotyczących m.in. zachowania systemu federalnego i związanych z nim zasad i procedur, stanowisk dla Kurdów we władzach państwa, implementacji art. 140 konstytucji dotyczącego praw Kurdów do Kirkuku oraz finansowania peszmergów z budżetu centralnego. Ostatecznie 11 listopada parlament iracki odnowił Kurdowi Dżalalowi Talabaniemu mandat prezydencki, wybrał sunnitę Usamę al-Nudżajfiego (al-Irakija) na swojego spikera, a 22 listopada wyraził jednogłośnie wotum zaufania dla drugiego rządu al-Malikiego, w którym oprócz teki premiera objął on resorty obrony, spraw wewnętrznych i bezpieczeństwa wewnętrznego, a Hosziar Zebari zachował stanowisko szefa dyplomacji. Al-Maliki w exposé zobowiązał się uczynić Irak „prawdziwie demokratycznym państwem, które szanuje prawa człowieka”.

11 kwietnia – W trwających cztery dni pierwszych od 24 lat wielopartyjnych wyborach parlamentarnych w Sudanie, połączonych z prezydenckimi, które zostały początkowo przewidziane na rok 2009 na mocy porozumienia z 2005 r. kończącego konflikt między rządem chartumskim a południowosudańskim Ludowym Ruchem Wyzwolenia Sudanu (SPLM), zwyciężył Kongres Narodowy (NCP) prezydenta Omara al-Baszira, zdobywając 323 na 450 mandatów w Zgromadzeniu Narodowym (*Medżlis Watani*), a on sam uzyskał reelekcję większością 68,2% głosów. Jego główny kontrkandydat, Yasir Aman (SPLM), otrzymał 21,7% głosów mimo wcześniejszego wycofania się z rywalizacji o prezydenturę, a sam SPLM zdobył 99 mandatów. Równolegle odbyły się wybory prezydenta Południowego Sudanu, które wygrał sprawujący ten urząd Salva Kiir Mayardit, uzyskując 93% głosów, co zapewniło mu ponowne mianowanie przez al-Baszira pierwszym wiceprezydentem Sudanu. Misja obserwacyjna UE uznała cały proces wyborczy za daleki od standardów międzynarodowych, ale otwierający drogę demokracji.

5 maja – Sojusz na rzecz Przyszłości, lewicowy blok kierowany przez premiera Mauritiusa Navina Ramgoolama, uzyskał w wyborach parlamentarnych w tym kraju 49,7% głosów i 45 na 69 mandatów, dzięki czemu Ramgoolam pozostał na czele rządu.

11 maja – Japonia ogłosiła budowę pierwszej w jej powojennej historii bazy morskiej – w Dżibuti. Warte 40 mln USD instalacje docelowo mają służyć japońskim morskim i powietrznym Siłom Samoobrony w ich działaniach w ramach międzynarodowej koalicji antypirackiej.

23 maja – Oficjalne wyniki wyborów do etiopskiej Izby Reprezentantów Ludowych dały zwycięstwo rządzącemu od 19 lat Etiopskiemu Rewolucyjnemu Frontowi Ludowo-Demokratycznemu (EPRDF), który uzyskał według nich 499 na 547 mandatów, a partie z nim sprzymierzone – kolejne 46.

31 maja – W ramach operacji „Morska Bryza” Shayetet 13, elitarna jednostka izraelskich komandosów morskich, przeprowadziła abordaż i przejęcie sześciu statków zdążających wspólnie do Gazy jako ekspedycja pomocowa Ruchu Wolnej Gazy i pozarządowej Tureckiej Fundacji na rzecz Wolności, Praw Człowieka i Pomocy Humanitarnej (IHH), pod szyldem „Flotylla Wolności Gazy” próbująca przełamać izraelską blokadę morską miasta. W jej wyniku na statku *Mavi Marmara*, płynącym pod banderą turecką, zginęło 9 osób, a pozostali członkowie załóg zostali zatrzymani przez stronę izraelską. Akcja zbrojna Izraela wywołała szerokie potępienie społeczności międzynarodowej, m.in. ze strony MKCK i UNHRC, a także Ligi Arabskiej, UA, OPA, UE i ich państw członkowskich. Turcja odwołała swojego ambasadora z Izraela i zwołała Radę Bezpieczeństwa NZ i Radę Północnoatlantycką. Turecki premier R. Erdoğan nazwał atak „terrorem państwowym”, a minister spraw zagranicznych A. Davutoğlu – „poważną zbrodnią”. RB ONZ potępiła akt, a sekretarz generalny Ban Ki-moon dodatkowo wezwał do przeprowadzenia śledztwa w sprawie śmierci członków załogi flotylli. USA, które zablokowały w RB NZ plany antyizraelskiej rezolucji, ustami sekretarz stanu H. Clinton zaapelowały o wstrzemięźliwość. 1 czerwca Rada Północnoatlantycka, która miała rozpatrzyć sytuację pod kątem znamion uruchamiających *casus foederis* paktu, ograniczyła się jednak do potępienia i wezwania do uwolnienia

statków i załóg. 2 czerwca Izrael uwolnił 600 przetrzymywanych aktywistów. 16 czerwca wpisał IHH na swoją listę organizacji terrorystycznych. 17 czerwca przechwycone na statkach flotylli dobra zostały dostarczone do Gazy pod nadzorem ONZ, a Izrael zobowiązał się do rozluźnienia blokady miasta. Oprócz śledztw izraelskiego i tureckiego 23 lipca UNHRC uruchomiła misję rozpoznania faktów, która we wrześniu stwierdziła popełnienie przez Izrael zbrodni wojennej w myśl art. 147 IV konwencji genewskiej, a 2 sierpnia Ban Ki-moon ustanowił panel śledczy z b. premierem Nowej Zelandii Geoffreyem Palmerem i b. prezydentem Kolumbii Álvaro Uribe na czele.

26 czerwca – Wybory prezydenckie w Somalilandzie zaowocowały przejściem władzy przez Ahmeda Mahamouda z dominującej w parlamencie tego somalijskiego regionu Partii Pokoju, Jedności i Rozwoju (Kulmiye), który zdobył 49,6% głosów. Jego kontrkandydatem z wynikiem 33,2% w głosowaniu był urzędujący od 8 lat prezydent Dahir Rayale Kahin (Zjednoczona Partia Ludowo-Demokratyczna).

28 czerwca – W wyborczym plebiscycie prezydent Burundi Pierre Nkurunziza został wybrany na drugą kadencję oficjalną większością 91,6%. 23 lipca jego partia Narodowa Rada na rzecz Obrony Demokracji – Siły na rzecz Obrony Demokracji (NCDD-FDD) wygrała wybory do izby niższej, uzyskując 81 na 106 mandatów, co przełożyło się na zajęcie przez nią 32 z 34 miejsc w wyborach pośrednich do burundyjskiego Senatu 5 dni później.

4 lipca – W wieku 74 lat zmarł Muhammad Husajn Fadlallah, szyicki wielki ajatollah Libanu. Jego pogrzeb 6 lipca, ogłoszony przez rząd libański dniem żałoby narodowej, zgromadził na ulicach Bejrutu od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy żałobników. Kondolencje rodzinie ajatollaha przekazali m.in. przywódcy Turcji, Arabii Saudyjskiej, Kataru, Bahrajnu, Kuwejtu, Iraku, Iranu, Jemenu, Autonomii Palestyńskiej i Hamasu oraz Organizacja Konferencji Islamskiej, a delegacje części z nich uczestniczyły w uroczystościach pogrzebowych, na których ambasador Wielkiej Brytanii Frances Guy wygłosiła laudację na jego cześć. Fadlallah, zakwalifikowany jako terrorysta przez USA w 1995 r., wspierał zamachy samobójcze w Izraelu i podejrzewany był o duchowy patronat nad libańskim Hezbollahem, jednocześnie jednak był skonfliktowany na gruncie doktrynalnym z wieloma ajatollahami, odrzucając irański model rządów dla Libanu, potępiając działalność Al-Kaidy i broniąc praw kobiet na gruncie islamu.

11 lipca – W wyniku samobójczych zamachów w Kampali zginęły 74 osoby. Odpowiedzialność za nie wzięło somalijskie ugrupowanie islamistyczne al-Szahab, jako powód podając zaangażowanie Ugandy w misję AMISOM. 22 lipca na zamkniętym spotkaniu w Kampali państwa UA uzgodniły zmianę charakteru misji z utrzymywania pokoju na wymuszanie pokoju, co spotkało się ze sprzeciwem ONZ i wycofaniem się UA z tej zmiany. 22 grudnia Rada Bezpieczeństwa NZ w rezolucji nr 1964 ponownie przedłużyła mandat misji – do 30 września 2011 r. – oraz zwiększyła jej limit liczbowy do 12 tys. żołnierzy.

1 sierpnia – Wybory parlamentarne na Wyspach Świętego Tomasza i Księżęcej przyniosły zwycięstwo opozycyjnej Niezależnej Akcji Demokratycznej (ADI) b. premiera Patrice'a Trovoady, która osiągnęła wynik 42,2% głosów i 26 na 55 mandatów. Ruch na rzecz Wyzwolenia Wysp Świętego Tomasza i Księżęcej – Partia Socjaldemokratyczna (MLSTP-PSD) premiera Joaquim Branco uzyskał 32,1% głosów i 21 mandatów. 14 sierpnia Trovoada został po dwóch latach przerwy ponownie zaprzysiężony na premiera.

4 sierpnia – 68,5% głosujących Kenijczyków poparło przyjęcie nowej konstytucji kraju, której tekst parlament uchwalił 1 kwietnia. 27 sierpnia prezydent Mwai Kibaki promulgował dokument, zastępujący pierwszą konstytucję niepodległej Kenii z 1963 r. Zmiany ustrojowe to m.in. usankcjonowanie trójpodziału władz, ustanowienie izby wyższej parlamentu – senatu, wymóg bezwzględnej większości w wyborach prezydenckich, dewolucja władzy, szerszy katalog praw

człowieka, zagwarantowanie roli kobiet w polityce, prawne uznanie odrębności sądów islamskich.

9 sierpnia – Paul Kagame (Rwandyjski Front Patriotyczny), urzędujący prezydent Rwandy, zapewnił sobie reelekcję, oficjalnie otrzymując 93,1% głosów w wyborach.

18 września – Wybory do Wolesi Dżirgi, afgańskiego parlamentu, przyniosły wybór 249 formalnie bezpartyjnych kandydatów, w tym m.in. 96 Pasztunów, 61 Hazarów i 53 Tadżyków. Swoją głos oddało 5,6 mln Afgańczyków na ponad 10 mln uprawnionych do głosowania, z czego ok. 20% głosów zostało następnie unieważnionych w wyniku postępowań w sprawie fałszerstw wyborczych. Na dzień wyborów rzecznik talibów Zabiullah Mudżahid zapowiedział kampanię przemocy, w wyniku której zginęło kilkadziesiąt osób. Do końca 2010 r. prezydent Hamid Karzaj nie dokonał inauguracji parlamentu.

30 października – Druga tura wyborów do legislatury Bahrajnu (pierwsza odbyła się 23 października), pozbawionej wpływu na formowanie egzekutywy, przyniosła wygraną szyickiego Narodowego Stowarzyszenia Islamskiego al-Wefaq pod wodzą Alego Salmana, które zdobyło 18 na 40 wybieralnych mandatów.

31 października – W Tanzanii w głosowaniu powszechnym większością 62,8% głosów urzędujący prezydent Jakaya Kikwete został wybrany na drugą kadencję, a jego Partia Rewolucyjna sięgnęła po 258 z 343 wybieralnych mandatów w 537-osobowym Zgromadzeniu Narodowym. Opozycyjna Partia na rzecz Demokracji i Postępu uzyskała 44 mandaty, a jej kandydat na prezydenta Willibrod Slaa zanotował wynik 27,1%.

9 listopada – Przyspieszone przez króla Abdullaha II wybory do jordańskiej Izby Deputowanych (Medżlis al-Umma) zostały zbojkotowane przez powiązany z Braćmi Muzułmanami Islamski Front Działania, główną siłą opozycyjną. Większość mandatów uzyskali kandydaci rojalistyczni i plemienni.

17 listopada – Według oficjalnych wyników mieszkańcy Madagaskaru większością 74,2% głosujących poparli nową konstytucję firmowaną przez współrządzącego z juntą Andry'ego Rajoelinę.

21 listopada – Prezydent Burkina Faso Blaise Compaoré, będący u władzy od 1987 r., zapewnił sobie kolejną reelekcję, osiągając w wyborach wynik 80,2%.

28 listopada – Druga tura przełożonych z 2009 r. wyborów prezydenckich na Wybrzeżu Kości Słoniowej, do których 31 października zakwalifikowali się urzędujący prezydent Laurent Gbagbo (Front Narodowy) oraz b. premier Alassane Ouattara (Zgromadzenie Republikanów), nie przyniosła rozstrzygnięcia ze względu na sprzeczne wyniki głosowania. 2 grudnia Niezależna Komisja Wyborcza ogłosiła zwycięstwo Ouattary stosunkiem głosów 54,1% do 45,9%. Dzień później Rada Konstytucyjna unieważniła głosowanie w siedmiu północnych okręgach, co zmieniło proporcje na korzyść Gbagbo – 51,4% do 48,5%. Obaj kandydaci do 6 grudnia uznali się za wybranych prezydentów i tegoż dnia powołali premierów, odpowiednio Gilberta Aké (Gbagbo) i Guillaume Soro (Ouattara). 5 grudnia b. prezydent RPA Thabo Mbeki bezskutecznie próbował mediacji. Zachód oraz UA i ECOWAS poparły Ouattarę, na inauguracji Gbagbo znaleźli się jedynie przedstawiciele Angoli i Libanu. 7 grudnia WKS zostało zawieszono w prawach członka ECOWAS. 20 grudnia Rada Bezpieczeństwa NZ rezolucją nr 1962 przedłużyła mandat chroniącej Ouattarę misji UNOCI do 30 czerwca 2011 r. mimo wezwań Gbagbo do jej wycofania. 21 grudnia rząd USA wprowadził sankcje wizowe przeciwko Gbagbo i jego poplecznikom, a 23 grudnia UNHRC potępiła pogwałcenia praw człowieka związane z walką między zwolennikami obu prezydentów. 28 grudnia delegacja ECOWAS złożona z prezydentów Beninu, Sierra Leone i Zielonego Przylądka próbowała przekonać Gbagbo do ustąpienia.

29 listopada – W Trypolisie rozpoczął się dwudniowy trzeci szczyt UE–UA pod hasłem „Inwestycje, wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy”, na którym oprócz deklaracji przyjęto drugi wspólny plan działania na lata 2011–2013. Prezydent Sudanu O. al-Baszir zbojkotował szczyt. W trakcie spotkania przewodniczący UA Bingu wa Mutharika (Malawi) wspólnie z Jacobem Zumą (RPA) i Hifikepunye Pohambą (Namibia) przekonywali państwa UE do zniesienia sankcji nałożonych na Zimbabwe.

5 grudnia – Po drugiej turze wyborów do 518-osobowego egipskiego Zgromadzenia Ludowego (pierwsza odbyła się 28 listopada) Narodowa Partia Demokratyczna prezydenta Husniego Mubaraka uzyskała według oficjalnych wyników 81% głosów i 420 na 444 wybieralne mandaty. Ahmed Nazif pozostał premierem.

26 grudnia – W drugiej turze wyborów prezydenckich na Komorach, w której wybierano spośród trzech kandydatów wyłonionych 7 listopada przez mieszkańców wyspy Mohéli, zgodnie z zasadą rotacyjności urzędu między reprezentantami trzech głównych wysp tworzących obszar państwa, zwyciężył Ikililou Dhoinine, popierany przez ustępującego prezydenta Ahmeda Sambiego, uzyskując 61,1% głosów.

AZJA I PACYFIK

1 stycznia – Muhamad Noor Yacob, stały przedstawiciel Malezji przy WTO, został wybrany na dyrektora wykonawczego APEC, przejmując obowiązki od swojego poprzednika Michaela Taya (Singapur). Zgodnie z postanowieniami 21. szczytu APEC w Singapurze (2009 r.) rozpoczął on 3-letnią kadencję na tym stanowisku, po raz pierwszy niezależną od rocznego rotacyjnego przewodnictwa w organizacji.

1 stycznia – Muratbek Imanalijew (Kirgistan) zastąpił Bułata Nurgalijewa (Kazachstan) na stanowisku sekretarza generalnego Szanghajskiej Organizacji Współpracy.

1 stycznia – Weszły w życie porozumienia o wolnym handlu: ASEAN–Chiny; ASEAN–Indie; ASEAN–Australia i Nowa Zelandia; Indie–Korea Południowa.

6 stycznia – Podczas wizyt w Azji Środkowej prezydent Iranu Mahmud Ahmadineżad wspólnie z turkmeńskim prezydentem Kurbanguły Berdymuhamedowem otworzył 182-kilometrowy gazociąg łączący pola gazonośne w turkmeńskim Dauletabadzie przez graniczny Sarachs z rafinerią w irańskim Changiranie.

6 stycznia – Departament Obrony USA przyznał koncernowi Lockheed Martin kontrakt wart niemal 1 mld USD na dostarczenie 253 pocisków przeciwrakietowych Patriot AC-3 na Tajwan, co spotkało się natychmiast z ostrym protestem dyplomatycznym Pekinu. Mimo to 29 stycznia Pentagon ogłosił pakiet pomocy zbrojeniowej dla Tajpej, który zawierał m.in. 114 Patriotów i 6 helikopterów Black Hawk, wartych łącznie ok. 6 mld USD. 30 stycznia ChRL zawiesiła dwustronny dialog w dziedzinie bezpieczeństwa i programy współpracy wojskowej z USA oraz nałożyła sankcje na amerykańskie firmy związane z dostarczaniem broni na Tajwan.

11 stycznia – KRLD wezwała Republikę Korei do zastąpienia rozejmu z 1953 r. traktatem pokojowym, jako kolejny warunek powrotu do rozmów sześciostronnych o rozbrojeniu nuklearnym stawiając zniesienie nałożonych na nią sankcji. Propozycja została odrzucona tego samego dnia przez Seul, który domagał się odwrotnej kolejności koncesji. 16 stycznia Koreę Południową w jej stanowisku wsparł szef japońskiej dyplomacji, Katsuya Okada.

11 stycznia – Spotkaniem na Hawajach z szefem japońskiej dyplomacji Katsuyą Okadą w sprawie relokacji bazy Futenma na Okinawie amerykańska sekretarz stanu Hillary Clinton rozpoczęła planowaną serię wizyt w basenie południowego Pacyfiku – w Papui-Nowej Gwinei, Nowej Zelandii i Australii. 13 stycznia odwołała jednak podróż w związku z trzęsieniem ziemi na Haiti, gdzie dotarła 16 stycznia.

17 stycznia – 4. Forum Współpracy Azji Wschodniej i Ameryki Łacińskiej na szczepku szefów dyplomacji w 10-lecie struktury, które odbyło się w Tokio, przyniosło włączenie do niej Mongolii oraz przyjęcie deklaracji tokijskiej, w której państwa członkowskie m.in. podsumowały dotychczasową współpracę oraz dokonały jej dalszej instytucjonalizacji.

26 stycznia – Podczas wizyty w New Delhi prezydent Republiki Korei Lee Myung-bak ogłosił wspólnie z indyjskim premierem Manmohanem Singhem inaugurację indyjsko-koreańskiego partnerstwa strategicznego.

26 stycznia – W przyspieszonych przez prezydenta Sri Lanki Mahinę Rajapakse wyborach na ten urząd zapewnił on sobie reelekcję większością 57,9% głosów, mając poparcie Zjednoczonego Sojuszu Wolności Ludu (UPFA). Jego głównym kontrkandydatem był Sarath Fonseka, b. głównodowodzący lankijskich sił zbrojnych, autor zwycięstwa militarnego w 2009 r. nad Tygrysami Wyzwolenia Tamilskiego Elamu, popierany przez Nowy Front Demokratyczny (UNF), zdobywając 40,1% głosów. 8 lutego został on aresztowany pod zarzutem przestępstw wojskowych. W pierwszych po 30 latach lankijskich wyborach powszechnych 8 kwietnia UPFA pod wodzą Rajapaksy zdobyła 60,3% głosów i 144 na 225 miejsc w parlamencie, a kierowany przez b. premiera Ranila Wickremesinghe UNF – 29,3% głosów i 60 miejsc. Ugrupowania tamilskie uzyskały łącznie 14 mandatów, a Narodowy Sojusz Demokratyczny (DNA) Fonseki – 7. Mimo uzyskania przez niego mandatu parlamentarnego 17 września sąd wojskowy skazał go na 2,5 roku lata więzienia za korupcję w zaopatrywaniu armii.

27 stycznia – Rząd chiński powołał Narodową Komisję Energetyki, strukturę podległą bezpośrednio premierowi. Do zadań nowej agencji należą: przygotowanie całościowej strategii energetycznej, koordynacja działań sektora państwowego i prywatnego w tej dziedzinie w Chinach oraz rozwój energetyki w wymiarze wewnętrznym i międzynarodowym.

27 stycznia – Rosnieft' odkrył nowe złoża ropy w Sewastianowie k. Irkucka, szacowane na 1,1 mld baryłek. Pole to potencjalnie służyłoby jako źródło surowca dla współfinansowanego przez ten państwowy koncern rurociągu Wschodnia Syberia – Ocean Spokojny (WSTO). 29 sierpnia premier Rosji W. Putin otworzył rosyjski odcinek odgałęzienia WSTO między Skoworodinem (Okręg Amurski) i chińskim Daqingiem (prowincja Heilongjiang). Początek dostaw ropy do Chin tym kanałem przesyłu został zaplanowany na styczeń 2011 r.

8 lutego – Jednym z tematów spotkania prezydentów Niemiec Horsta Köhlera i Republiki Korei Lee Myung-baka w Seulu były sposoby implementacji umowy o wolnym handlu między UE i Koreą Południową oraz niemieckie doświadczenia zjednoczeniowe w kontekście relacji międzykoreańskich.

22 lutego – Na spotkaniu Biura Politycznego KC KPCh Hu Jintao zobowiązał się do podtrzymania polityki fiskalnej i monetarnej przyjętej w czasie światowego kryzysu finansowego.

25 lutego – Parlament Republiki Korei zaakceptował wysłanie 350-osobowego kontyngentu inżynierskiego do udziału w misji ISAF w Afganistanie na lata 2010–2012.

20 marca – W wieku 85 lat zmarł Girija Prasad Koirala, przewodniczący Kongresu Nepalskiego, czterokrotny premier Nepalu, który bezpośrednio po obaleniu monarchii w tym kraju pełnił obowiązki głowy państwa (lata 2007–2008).

26 marca – Południowokoreańska korweta *ROKS Cheonan* została zatopiona eksplozją k. wyspy Baengnyeong, położonej na Morzu Żółtym blisko tzw. Północnej Linii Granicznej, będącej przedłużeniem na morzu linii demarkacyjnej rozdzielającej państwa koreańskie. 46 członków załogi zginęło, 58 zostało uratowanych. 20 maja międzynarodowa grupa śledcza pod przewodnictwem Korei Południowej orzekła, że eksplozję wywołało uderzenie północnokoreańskiej torpedy.

7 kwietnia – W rezultacie rewolty ulicznej w Biszkeku pod wodzą opozycyjnej Socjaldemokratycznej Partii Kirgistanu (SDPK) kirgiski prezydent Kurmanbek Bakijew został usunięty z urzędu i opuścił stolicę, udając się do Osz w Kotlinie Fergańskiej. Liderka SDPK, b. minister spraw zagranicznych Roza Otunbajewa stanęła na czele rządu tymczasowego. Publicznie nie godząc się z utratą urzędu, 15 kwietnia Bakijew mimo to udał się do Kazachstanu, a 20 kwietnia otrzymał wraz z rodziną azyl na Białorusi. 10 czerwca w Osz i Dżalalabadzie wybuchły starcia na tle etnicznym między Kirgizami i Uzbekami, których tymczasowy rząd nie był w stanie powstrzymać, zwrócił się więc do ODKB o pomoc w stłumieniu starć. W ich wyniku śmierć poniosło co najmniej tysiąc osób, a nawet do 400 tys. kirgiskich Uzbeków uciekło do Uzbekistanu. 27 czerwca odbyło się referendum konstytucyjne, w którym 90,5% głosujących Kirgizów opowiedziało się za zastąpieniem rządów prezydenckich modelem parlamentarno-gabinetowym. 3 lipca Otunbajewa została zaprzysiężona na prezydenta, bez prawa startu w wyborach na ten urząd przewidzianych na 2011 r. 10 października wybory do Rady Najwyższej pod rządami zmienionej konstytucji wygrała partia Ojczyzna (Ata-Dżurt) związana z Bakijewem, zdobywając 16,1% głosów i 28 mandatów w zwiększonym do 120 miejsc parlamencie. SDPK uzyskała 14,5% głosów i 26 mandatów. 15 grudnia obie główne partie wspólnie z Partią Republiki Kirgistanu (13,1% głosów, 23 mandaty) zawiązały koalicję rządową. 17 grudnia nowym premierem został szef SDPK Ałmazbek Atambajew. OBWE oceniła wybory jako wolne i uczciwe, a ostateczny rezultat kirgiskiej transformacji ustrojowej uzyskał poparcie Rosji i USA.

8 kwietnia – Dwudniowy 16. szczyt ASEAN w Hanoi przyniósł m.in. przyjęcie protokołu do Karty ASEAN ustanawiającego mechanizmy rozwiązywania sporów dla organizacji.

24 kwietnia – W związku z przejściem do opozycji 3 z 12 parlamentarzystów popierających prezydenta Nauru Marcusa Stephena, co spowodowało pat w 18-osobowej izbie, zostały rozpisane przyspieszone wybory, które nie przyniosły zmian w jej składzie. 11 czerwca Stephen wprowadził stan wyjątkowy i rozpiął na 19 czerwca nowe wybory, w których opozycja straciła jeden mandat na rzecz Milтона Dube, kandydata niezależnego. Mimo to kryzys parlamentarny trwał do 1 listopada, kiedy b. prezydent Nauru Ludwig Scotty objął funkcję spikera, a Stephen pozostał na stanowisku, pokonawszy Dube 11 do 6 głosami. Po wyborze zniósł stan wyjątkowy. 25 października policja australijska wszczęła dochodzenie wobec spółki Getax, importującej fosfaty z Nauru do Australii, podejrzewanej o wywołanie kryzysu przez skorumpowanie części parlamentarzystów Nauru po tym, jak Stephen odrzucił ofertę wysoko oprocentowanej pożyczki tej firmy dla jego kraju.

28 kwietnia – Dwudniowy 16. szczyt SAARC w Thimpu stał się okazją do spotkania premierów Indii M. Singha i Pakistanu Jusufa Gilaniego, podczas którego Singh postawił warunki wznowienia regularnego dialogu związane z rozliczeniem przez Pakistan osób odpowiedzialnych za zamachy w Mumbaju w 2008 r.

10 maja – Na Filipinach odbyły się wybory prezydenckie oraz do obu izb parlamentu. W pierwszych z nich z 42,1% głosów zwyciężył senator Benigno „Noynoy” Aquino III (Partia Liberalna), syn Corazon Aquino, pierwszej prezydent kraju po upadku dyktatury Ferdinanda Marcosa (w latach 1986–1992), który startował wspólnie z Manuelem „Mar” Roxasem II, wnukiem Manuela Roxasa, pierwszego prezydenta niepodległych Filipin (lata 1946–1948), jako kandydatem na wiceprezydenta. Głównym kontrkandydatem Aquino był Joseph Estrada (Siła Filipińskich Mas, PMP), b. prezydent, usunięty w 2001 r. z urzędu za korupcję, który zdobył 26,2% głosów. 30 czerwca nowy prezydent przejął urząd od Glorii Macapagal-Arroyo, która ustąpiła z niego po 9 latach, wyczerpawszy limit kadencji. Poprowadziła za to koalicję stworzoną wokół jej partii Siła – Partner Wolnych Filipińczyków – Chrześcijańscy i Muzułmańscy Demokraci (Lakas-Kampi CMD) do zwycięstwa w 286-osobowej izbie niższej, uzyskując 38,6% głosów i 107 na 229 większościowych mandatów. Jej głównymi przeciwnikami wyborczymi były koalicje stwo-

rzony wokół Partii Liberalnej (20,2% głosów, 45 mandatów) i Partii Nacjonalistycznej (11,6% głosów, 26 mandatów). Z kolei wybory połowy składu senatu, nominalnie wygrane przez liberałów (26,3% głosów), zapewniły tym trzem głównym partiom łącznie po 4 mandaty w 24-osobowej izbie.

13 maja – Tajska armia rozpoczęła akcję pacyfikacyjną przeciwko Zjednoczonemu Demokratycznemu Frontowi Narodowemu przeciw Dyktaturze (UDD), tzw. Czerwonym Koszulom, zwolennikom b. premiera Thaksina Shinawatry, usuniętego z urzędu w drodze puczu w 2006 r., którzy po ponad 80-tysięcznych pokojowych protestach 14 marca w Bangkoku od 3 kwietnia rozpoczęli okupację centrum stolicy, skłaniając premiera Abhisita Vejjajivę do ogłoszenia 8 kwietnia stanu wyjątkowego. Akcja zakończyła się 19 kwietnia po udanym szturmie wojska na pozycje protestujących. W jej wyniku zginęło ok. 80 osób, a do 2 tys. zostało rannych.

29 maja – Na trzecim szczycie Partnerstwa Trójstronnego, na południowokoreańskiej wyspie Jeju, premierzy Chin Wen Jiabao i Japonii Yukio Hatoyama oraz prezydent Republiki Korei Lee Myung-bak przyjęli dokument o nazwie *Wizja Współpracy Trójstronnej 2020*, w którym zapowiedzieli dalszą instytucjonalizację tego trybu spotkań w celu ich przekształcenia w organizację międzynarodową (utworzenie sekretariatu z siedzibą w Korei Południowej przewidzieli na początek roku 2011), a także nakreślili agendę współpracy w jej ramach, m.in. w takich sferach jak bezpieczeństwo w regionie, utworzenie strefy wolnego handlu, dialog na temat Afryki i wspólne mechanizmy reagowania na klęski żywiołowe.

2 czerwca – Premier Japonii Yukio Hatoyama ogłosił swoje odejście ze stanowiska, jako jeden z powodów podając klęskę w renegocjowaniu umowy z USA o relokacji bazy *marines* na Okinawie z Futenma do Nago. 8 czerwca zastąpił go kolejny kandydat rządzącej Partii Demokratycznej Japonii, Naoto Kan.

11 czerwca – Na 10. szczycie Szanghajskej Organizacji Współpracy w Taszkencie, który utrwalił kwestie bezpieczeństwa jako trzon agendy organizacji, przyjęto m.in. reguły proceduralne dotyczące członkostwa. Uniemożliwiły one państwom, na które Rada Bezpieczeństwa NZ nałożyła sankcje, wstąpienie do organizacji, co utraciło irańskie plany akcesji.

11 lipca – Wybory połowy składu do 242-osobowej japońskiej Izby Radców przyniosły nominalne zwycięstwo rządzącej koalicji Partii Demokratycznej Japonii (DPJ) premiera Naoto Kana oraz Nowej Partii Obywatelskiej (PNP), które otrzymały łącznie 39,2% w głosowaniu prefekturalnym i 33,3% głosów w proporcjonalnym. Wynik ten oznaczał 110 mandatów w izbie wyższej, 13 poniżej wyniku z 2007 r., który zapewniał większość bezwzględną. Pozostająca od 2009 r. w opozycji Partia Liberalno-Demokratyczna kierowana przez Tanigakiego Sadakazu uzyskała odpowiednio 33,4% i 24,1% głosów, co przełożyło się na 84 mandaty.

29 lipca – Obfity monsun wywołał powódzie w pakistańskich prowincjach w dorzeczu Indusu: Chajber-Pachtunchwa, Sind, Pendżab i Beludżystan, w wyniku których zginęło ok. 2 tys. ludzi, a 20 mln zostało poszkodowanych. Władze pakistańskie oceniły łączne straty na ok. 43 mld USD. Do końca roku 2010 społeczność międzynarodowa zaoferowała Pakistanowi pomoc o wartości ok. 1,8 mld USD, w tym USA ok. 30% tej sumy.

4 sierpnia – W wyniku wyborów parlamentarnych na Wyspach Salomona zmieniła się połowa składu 50-osobowej izby, co pozwoliło na wybór nowego premiera. 25 sierpnia został nim Danny Philip z Partii Demokratycznej Reformy na miejsce Dereka Sikuy z Partii Liberalnej.

21 sierpnia – Po przejściu od premiera Australii Kevina Rudda przywództwa Partii Pracy i rządu przez Julię Gillard 24 czerwca doprowadziła ona do przyspieszonych wyborów federalnych do Izby Reprezentantów i Senatu, w których jej partia i opozycyjna Liberalno-Narodowa Koalicja Anthony'ego Abbotta uzyskały odpowiednio 37,8% i 43,3% (łącznie) głosów, a w rezultacie po

72 mandaty w 150-osobowej izbie niższej. Impas w pierwszym od 1940 r. zawieszonym parlamencie został przełamany przez Partię Pracy dzięki pozyskaniu reprezentanta Zielonych i trzech niezależnych parlamentarzystów. 14 września funkcję zaczął pełnić nowy rząd Gillard, w którym Rudd objął tekę szefa dyplomacji. Senat, w którym wymieniono 40 z 76 członków, pozostał bez większości, z 34 mandatami Koalicji i 31 Partii Pracy.

23 sierpnia – W wieku 104 lat zmarł Watanabe Takeshi, pierwszy przewodniczący Azjatyckiego Banku Rozwoju (ADB), uznawany za jego ojca-założyciela, urzędujący w latach 1966–1972. 11 lipca w wieku 95 lat zmarł jego bezpośredni następca na tym stanowisku, Inoue Shiro, prezes ADB w latach 1972–1976.

29 września – W wyniku wyborów parlamentarnych na Tuvalu, które odbyły się 16 września, nastąpiła zmiana premiera kraju: Maatia Toafa zastąpił Apisai Ielemię. Rząd Toafy upadł jednak 24 grudnia, zastąpił go gabinet Willy’ego Telaviego.

20 października – Faruk Leghari, prezydent Pakistanu w latach 1993–1997, pierwszy Beludż sprawujący tę godność, zmarł w wieku 70 lat.

28 października – Trzydniowy 17. szczyt ASEAN w Hanoi, któremu towarzyszyły spotkania na szczycie z głównymi azjatyckimi sąsiadami organizacji oraz ASEAN+3 i Szczyt Azji Wschodniej (EAS), przyniósł m.in. plany działania wprowadzające strategiczne partnerstwo z Chinami, Republiką Korei i Indiami oraz rozszerzenie składu EAS o USA i Rosję od 2011 r.

7 listopada – W Myanmarze odbyły się pierwsze od 1989 r. wybory parlamentarne, koncesjonowane przez rządzącą juntę, Radę Pokoju Państwowego i Rozwoju (SPDC), która wystawiła w nich własne ugrupowanie, Partię Solidarności z Unią i Rozwoju (USDP), kierowane przez premiera Theina Seina. Wyniki do obu ustanowionych konstytucją z 2008 r. izb: niższej – 440-osobowego Zgromadzenia Ludowego (Pyithu Hluttaw) i wyższej – 224-osobowego Zgromadzenia Narodowego (Amyotha Hluttaw) – przyniosły wyraźne zwycięstwo USDP, która na 330 wybieralnych mandatów w pierwszej z nich zdobyła ich 259, a w drugiej – 129 na 168. Główne stronnictwa opozycyjne, w tym Narodowa Liga na rzecz Demokracji Aung San Suu Kyi, zbojkotowały wybory, a sama laureatka Pokojowej Nagrody Nobla nie mogła w nich uczestniczyć ze względu na regulacje konstytucyjne. 13 listopada została ona po 7 latach zwolniona przez juntę z aresztu domowego.

17 listopada – Wybory na Wyspach Cooka dały zwycięstwo Partii Wysp Cooka, która dzięki 44,5% głosów uzyskała 16 na 24 mandaty parlamentarne. 30 listopada jej lider Henry Puna zastąpił Jima Marurai w funkcji premiera.

25 listopada – W pierwszych po reformach systemu politycznego wyborach do 26-osobowego Zgromadzenia Legislacyjnego (Fale Alea) na Tonga Partia Demokratyczna Wysp Przyjaznych zdobyła 28,5% głosów i 12 na 17 wybieralnych mandatów. 20 grudnia po raz pierwszy zamiast króla Fale Alea wybrała premiera, którym został kandydat niezależny Siale‘ataongo Tu‘ivakanō.

23 listopada – W reakcji na południowokoreańskie manewry morskie na Morzu Żółtym artyleria północnokoreańska ostrzelała leżącą po drugiej stronie linii demarkacyjnej wyspę Yeonpyeong, w wyniku czego śmierć poniosły 4 osoby. Seul nie zdecydował się na akcję odwetową. Dzień później lotniskowiec *USS George Washington* dołączył do marynarki południowokoreańskiej w akwenie.

9 grudnia – Negując przyznanie Liu Xiaobo Pokojowej Nagrody Nobla, ChRL ustanowiła alternatywną Pokojową Nagrodę Konfucjusza. Jej pierwszym laureatem został Lien Chan, b. wiceprezydent Republiki Chińskiej na Tajwanie i b. przewodniczący Guomindangu, za „budowę mostu przyjaźni między kontynentem i Tajwanem”.

AMERYKI

12 stycznia – Trzęsienie ziemi o sile 7 stopni w skali Richtera nawiedziło Haiti, z epicentrum k. miasta Léogâne. W jego wyniku zginęło wg różnych szacunków 200–300 tys. ludzi, następne ok. 300 tys. odniosło obrażenia, a ponad 1 mln straciło domy. Zniszczona została stolica kraju, Port-au-Prince, a w niej m.in. siedziba prezydenta, parlamentu i misji stabilizacyjnej NZ na Haiti (MINUSTAH). Łączna wartość strat materialnych wyniosła ok. 7,8 mld USD. Do 14 stycznia 20 państw wysłało siły ratunkowe na wyspę, w tym USA, Kanada i sąsiedzka Dominikana wystawiły największe kontyngenty. 18 stycznia został wprowadzony stan wyjątkowy. 19 stycznia Rada Bezpieczeństwa NZ w rezolucji nr 1908 zwiększyła liczbę personelu wojskowego i policyjnego MINUSTAH o 3,5 tys., do ok. 12,5 tys. 22 stycznia ONZ podpisała porozumienie z USA formalizujące wysiłki pomocowe, na mocy którego Amerykanie przejęli odpowiedzialność za infrastrukturę transportową (porty, lotniska, drogi). 23 stycznia rząd haitański odwołał akcję poszukiwania ocalałych. Wstrząsy wtórne o sile do 6,1 stopnia w skali Richtera trwały do 24 stycznia.

17 stycznia – Druga tura wyborów prezydenckich w Chile (pierwsza została przeprowadzona 13 grudnia 2009 r.) przyniosła większością 51,6% głosów wygraną Sebastiana Piñery, wspieranego przez centroprawicową Koalicję na rzecz Zmiany. Jego rywalem był Eduardo Frei Ruiz-Tagle, prezydent w latach 1994–2000, wspierany przez centrolewicowy Koncert Partii na rzecz Demokracji. 11 marca odbyła się inauguracja Piñery jako 35. prezydenta Chile. Objął urząd po Michelle Bachelet, która pokonała go w poprzednich wyborach.

25 stycznia – Partia Pracy Saint Kitts i Nevis pod wodzą premiera Denzila Douglasa, kierującego rządem od 1995 r., wygrała czwarte z rzędu wybory parlamentarne, zdobywając 6 z 11 wybieralnych mandatów w 15-osobowym Zgromadzeniu Narodowym.

27 stycznia – Były prezydent Hondurasu Manuel Zelaya, usunięty z urzędu w 2009 r., opuścił swoje miejsce azylu w ambasadzie brazylijskiej w Tegucigalpie i udał się na wygnanie do Dominikany; 20 września w mieście Gwatemali został zaprzysiężony przez przewodniczącego Parlamentu Środkowoamerykańskiego (Parlacen) Jacinto Suáreza na jego zastępcę, reprezentującego Honduras.

27 stycznia – W dorocznym orędziu o stanie państwa prezydent USA Barack Obama zapowiedział zakończenie operacji „Iracka Wolność” i wycofanie wszystkich sił zbrojnych z Iraku do końca sierpnia tego roku. Jako priorytet rozwojowy państwa nakreślił osiągnięcie amerykańskiego prymatu w dziedzinie tzw. czystej energetyki, choć poparł też rozwój jej tradycyjnych sektorów. Zapowiedział również zaostrzenie polityki fiskalnej i przyjęcie proekspansywnej polityki handlowej.

28 stycznia – Stosunkiem głosów 70 do 30 Senat USA przedłużył mandat Bena Bernanke, przewodniczącego Urzędu Rezerwy Federalnej, o drugą, 4-letnią kadencję.

2 lutego – José Pampuro (Argentyna) został po raz drugi wybrany na przewodniczącego Parlamentu Mercosur (Parlasur). Objął to stanowisko po Juanie Dominguezie (Urugwaj), 9 sierpnia zastąpił go jednak Aloizio Mercadante (Brazylia). 1 grudnia Agustín Colombo Sierra (Argentyna) został mianowany nowym dyrektorem sekretariatu wykonawczego Mercosur.

2 lutego – Prezydent Rosji Dmitrij Miedwiediew stwierdził w trakcie spotkania w Moskwie z prezydentem Gujaną Bharratem Jagdeo, że jego kraj będzie aktywnie rozwijał stosunki z Ameryką Łacińską i Karaibami, co jest strategiczną decyzją ważną dla równowagi sił na świecie.

7 lutego – Równoległe wybory parlamentarne i prezydenckie w Kostaryce zakończyły się zwycięstwem będącej u władzy Partii Wyzwolenia Narodowego (PLN). Zdobyła ona 37,2% głosów i 23 z 57 mandatów w Zgromadzeniu Ustawodawczym, a jej kandydatka na prezydenta, Laura Chinchilla, wiceprezydent w administracji ustępującego Óscara Ariasa, sięgnęła po urząd dzięki uzyskaniu 46,8% głosów, formalnie rozpoczynając urzędowanie 8 maja.

9 lutego – Na nadzwyczajnym szczycie UNASUR w Quito poświęconym sytuacji na Haiti po stycziowym trzęsieniu ziemi państwa członkowskie przyjęły zobowiązania pomocowe o wartości 300 mln USD.

20 lutego – W wieku 85 lat zmarł Alexander Haig, który pełnił m.in. funkcję naczelnego dowódcy połączonych sił NATO w Europie (SACEUR; 1974–1979) i sekretarza stanu USA (1981–1982).

24 lutego – Na spotkaniu Grupy z Rio w Cancún przywódcy państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów zapowiedzieli powstanie nowego kontynentalnego bloku, alternatywnego wobec OPA, pod roboczą nazwą Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, którego formalizacja ma nastąpić na szczycie w Wenezueli w 2011 r. W składzie ugrupowania przewidziano 32 państwa regionu, w tym Kubę, wykluczono zaś USA i Kanadę.

27 lutego – Trzęsienie ziemi o sile 8,8 stopnia w skali Richtera, jedno z najmocniejszych w historii, nawiedziło wybrzeże Chile, wywołując tsunami na Pacyfiku i powodując śmierć ok. 500 osób.

1 marca – Sekretarz stanu USA H. Clinton od spotkania z nowym prezydentem Urugwaju José Mujicą w Montevideo rozpoczęła trwającą do 5 marca serię wizyt w Ameryce Łacińskiej, w trakcie której odwiedziła także Argentynę, Brazylię, Chile, Kostarykę i Gwatemalę.

14 marca – W wyborach do obu izb kolumbijskiego Kongresu zwyciężyła Partia U zrzeszająca zwolenników prezydenta Álvaro Uribe i jego prawicowej doktryny, zdobywając 25,8% i 28 na 102 mandaty w Senacie oraz 25,9% i 47 na 164 mandaty w Izbie Reprezentantów. Wspólnie z popierającymi jego prezydenturę Partią Konserwatywną, Partią Integracji Narodowej oraz Radykalną Zmianą Uribe utrzymał poparcie większości w obu izbach, odpowiednio dzięki 67 i 112 mandatów. Jego zwolennicy zwyciężyli także 20 czerwca w wyścigu prezydenckim, w ich drugiej turze (pierwsza odbyła się 30 maja) przewodniczący Partii U Juan Manuel Santos zdobył 69,1% głosów, pokonując burmistrza Bogoty Antanasa Mockusa (Partia Zielonych; 27,5% głosów). 7 sierpnia Uribe, który decyzją Trybunału Konstytucyjnego nie mógł kandydować na trzecią kadencję, przekazał Santosowi władzę.

31 marca – W siedzibie ONZ w Nowym Jorku odbyła się konferencja dostarcycieli pomocy dla Haiti pt. *Ku nowej przyszłości dla Haiti*, w toku której uczestnicy w związku ze stycziowym trzęsieniem ziemi na wyspie złożyli zobowiązania dostarczenia pomocy temu krajowi na łączną sumę ok. 5,3 mld USD w ciągu następnych 18 miesięcy. Na konferencji ogłoszono także powstanie Tymczasowej Komisji ds. Odbudowy Haiti, kierowanej wspólnie przez premiera kraju Jeana Bellerive'a oraz specjalnego wysłannika sekretarza generalnego na Haiti Billa Clintona, mającej na celu realizację haitańskiego rządowego Planu Działania na rzecz Narodowej Odbudowy i Rozwoju. W skład rady zarządzającej Komisji, oprócz haitańskich przedstawicieli rządowych i pozarządowych, weszli reprezentanci Brazylii, Kanady, Francji, Norwegii, Hiszpanii, USA i Wenezueli, a także UE, Banku Światowego, CARICOM i Międzyamerykańskiego Banku Rozwoju.

20 kwietnia – Eksplozja platformy wiertniczej „Deepwater Horizon” w Zatoce Meksykańskiej należącej do brytyjskiego koncernu BP spowodowała wyciek ropy ze złoża Macondo przez studnię w dnie morskim, który spowodował katastrofę ekologiczną w basenie Zatoki. Zanim udało się zablokować wyciek 19 września, do akwenu wydostało się ok. 4,9 mln baryłek ropy, wg szacunków BP koszty bezpośrednie wyniosły 9,5 mld USD, a koszty zniszczeń ekologicznych obszaru – 32,2 mld USD.

4 maja – Na pierwszego sekretarza generalnego UNASUR został wybrany b. prezydent Argentyny Néstor Kirchner, który 27 października zmarł w wieku 60 lat na atak serca. W reakcji na jego śmierć UNASUR ogłosiła trzydniową „żałobę południowoamerykańską”, uczyniły to również Argentyna, Paragwaj, Urugwaj, Chile, Kolumbia i Peru. 28 października na państwowe

uroczystości pogrzebowe w Buenos Aires, którym przewodniczyła argentyńska prezydent i żona zmarłego Cristina Fernandez de Kirchner, przybyły wszystkie głowy państw latynoamerykańskich z wyjątkiem prezydentów Gujany, Peru i Surinamu.

7 maja – W związku z powołaniem sekretarza generalnego Wspólnoty Andyjskiej Freddy'ego Ehlersa (Ekwador) do rządu narodowego jego funkcje przejął Adalid Contreras (Boliwia).

16 maja – Wybory do dominikańskiego Kongresu wygrała Partia Wyzwolenia Dominikany prezydenta Leonela Fernández, zdobywając 54,6% głosów, a tym samym 105 na 183 miejsca w Izbie Deputowanych oraz 31 na 32 w Senacie.

24 maja – W przyspieszonych wyborach parlamentarnych na Trynidadzie i Tobago od władzy został odsunięty Narodowy Ruch Ludowy rządzącego od 9 lat premiera Patricka Manninga, który zdobył 39,5% głosów i 12 na 41 miejsc w Izbie Reprezentantów. Nowym premierem została Kamla Persad-Bissessar, szefowa Zjednoczonego Kongresu Narodowego, przewodząca blokowi Partnerstwo Ludowe, który łącznie zdobył 59,8% głosów i pozostałe 29 mandatów.

25 maja – W wyborach do surinamskiego Zgromadzenia Narodowego blok „Wielkie Połączenie” z Narodową Partią Demokratyczną b. dyktatora Desiré Bouterse'a na czele pokonał rządzący Nowy Front stosunkiem 40,2 % do 31,6% w głosach i 23 do 14 w mandatach w 51-osobowej izbie. 19 lipca Bouterse został wybrany przez parlament na nowego prezydenta. Holandia, w której ciąży na nim wyrok 11 lat więzienia za handel narkotykami, uznała wynik wyborów. 12 sierpnia odchodzący prezydent Ronald Venetiaan przekazał mu urząd. Wcześniej, 4 stycznia, w wieku 99 lat w Holandii zmarł Johan Ferrier, ostatni holenderski gubernator Surinamu (lata 1968–1975), a następnie pierwszy jego prezydent, sprawujący władzę do obalenia go przez Bouterse'a w 1980 r.

27 czerwca – FBI aresztowało dziesięć osób, które uznało za uśpionych agentów rosyjskich. 9 lipca w Wiedniu doszło do ich wymiany za czterech Rosjan więzionych do tej pory w Rosji za szpiegostwo na rzecz Zachodu.

21 lipca – Peruwianczyk Wilbert Bendezu zastąpił swoją rodaczkę Rosę León na stanowisku przewodniczącego Parlamentu Andyjskiego.

3 października – W Brazylii jednocześnie przeprowadzono wybory prezydenckie, parlamentarne i prowincjonalne. W prezydenckich w drugiej turze, która odbyła się 31 października, zwyciężyła Dilma Rousseff, namaszczona przez odchodzącego po dwóch kadencjach Luiza Inácio „Lulę” da Silvę i popierana przez lulistowski blok Na rzecz Nieustannej Zmiany w Brazylii (PBSM), zdobywając 56% głosów. Jej kontrkandydat, José Serra, wystawiony przez centroprawicowy blok Brazylia Może Więcej (BPM), uzyskał ich 44%. Rousseff przejęła obowiązki prezydenta 1 stycznia 2011 r. PBSM, zdobywszy 58,1% głosów, obsadził 311 na 513 miejsc w Izbie Deputowanych, a BPM – 136, dzięki 28% głosów. W 81-osobowym Senacie, po wyborach części składu, stosunek mandatów między lulistami i BPM osiągnął stan 53 do 25.

10 października – Antyle Holenderskie jako kraj składowy Królestwa Niderlandów zostały rozwiązane, tracąc członkostwo, zwykłe bądź stowarzyszone, m.in. w MFW, WTO, WCO, WMO, UNWTO, UNESCO i Interpolu. Wyspy Saba, Bonaire i Sint Eustatius zostały wcielone do Niderlandów, a Curaçao i Sint Maarten dołączyły do Aruby jako pełnoprawne części składowe holenderskiej monarchii. Do 2015 r. status wysp w ramach UE jako „krajów i terytoriów zamorskich” nie ulegnie zmianie, jednakże traktat lizboński dopuszcza ich przekwalifikowanie na „regiony peryferyjne”.

2 listopada – W wyborach do Izby Reprezentantów USA republikanie otrzymali 51,6% głosów wobec 44,8% dla demokratów, co przełożyło się na odebranie tym ostatnim 63 mandatów i większości, pierwsze tak znaczne zwycięstwo w wyborach do Kongresu od 1948 r. Tym sa-

mym proporcja miejsc w izbie między obydwoma partiami wyniosła 242 do 193 na korzyść republikanów. W równoległych cząstkowych wyborach do Senatu demokraci stracili 6 miejsc przy proporcji 49,3% do 45,1% na korzyść republikanów pod względem liczby głosów, zachowali jednak większość 53 mandatów. W referendum konstytucyjnym w Samoa Amerykańskim 70,2% głosującej ludności obszaru opowiedziało się przeciwko jego większej autonomii. Na nowego gubernatora Guamu został wybrany republikanin Eddie Calvo większością 58,8% głosów, a Amerykańskich Wysp Dziewiczych – demokratą John de Jongh większością 56,3% głosów.

24 listopada – Zgodnie z ogłoszoną rok wcześniej decyzją prezydenta Panamy Ricardo Martinellogo państwo to jednostronnie wycofało swoje członkostwo w Parlamen, jednym z organów Środkowoamerykańskiego Systemu Integracyjnego (SICA). Inny z nich, Środkowoamerykański Trybunał Sprawiedliwości (CCJ), uznał tę decyzję za nielegalną. Dorindo Cortéz, Panamczyk, członek opozycyjnej wobec Martinellogo Rewolucyjnej Partii Demokratycznej (PRD), który 28 października został wybrany na nowego przewodniczącego Parlamen i zastąpił Jacinto Suáreza (Nikaragua), 25 listopada ogłosił, że pozostanie na stanowisku.

26 listopada – Prezydent Gujany Bharrat Jagdeo przejął funkcję przewodniczącego *pro tempore* UNASUR od prezydenta Ekwadoru Rafaela Correi.

28 listopada – Na Haiti odbyły się przełożone z 28 lutego z powodu styczniowego trzęsienia ziemi wybory prezydenckie. Do końca roku 2010 nie udało się jednak ustalić, kto zmierzy się w drugiej turze z Mirlande Manigat (Zrzeszenie Postępowych Narodowych Demokratów), która uzyskała 31,4% głosów – Michel Martelly (Odpowiedź Chłopska) czy Jude Célestin (INITE) – obaj otrzymali po ok. 22% głosów.

2 grudnia – Podczas 26. Zgromadzenia Ogólnego Parlamentu Latynoamerykańskiego (Parlatino) członkostwo w organizacji uzyskały Sint Maarten i Curaçao; w ten sposób jego skład rozszerzył się do 23 podmiotów. Dzień później Honduras odzyskał prawa członka Parlatino oraz zostali wybrani nowy przewodniczący tej instytucji (Panamczyk Ariel Castillo zastąpił Chilijczyka Jorge Pizarro) i jej sekretarz generalny (Meksykanka María de los Ángeles zastąpiła Argentynkę Sonię Escudero).

13 grudnia – W wieku 69 lat zmarł Richard Holbrooke, specjalny wysłannik USA w Afganistanie i Pakistanie, który w trakcie swojej kariery dyplomatycznej pełnił również funkcje zastępcy sekretarza stanu (lata 1977–1981 i 1994–1996), ambasadora USA w Niemczech (lata 1993–1994) i przy ONZ (lata 1999–2001). Holbrooke był głównym negocjatorem porozumień pokojowych z Dayton z 1995 r. kończących wojnę na Bałkanach.

13 grudnia – Obywatele Saint Vincent i Grenadyn wybrali Jednościową Partię Pracy premiera Ralphi Gonsalvesa podczas wyborów parlamentarnych, oddając na nią 51,1% głosów, co zapewniło jej 8 na 15 mandatów w Izbie Zgromadzeń. Rządzący od 2001 r. Gonsalves pozostał premierem.

25 grudnia – W wieku lat 88 zmarł na uchodźstwie w USA Carlos Pérez, dwukrotny prezydent Wenezueli (lata 1974–1979 i 1989–1993); nieudanemu puczowi przeciwko niemu przeprowadził w 1992 r. Hugo Chávez. Pérez jako pierwsza w historii wenezuelska głowa państwa został legalnie usunięty z urzędu, w rezultacie uznania go przez Sąd Najwyższy za winnego korupcji.

SPRAWY GLOBALNE

1 stycznia – Stephen Harper, premier Kanady, objął przewodnictwo G-8.

1 stycznia – Gabon, Nigeria, Liban, Bośnia i Hercegowina oraz Brazylia objęły na 2 lata funkcję niestałych członków Rady Bezpieczeństwa NZ.

14 stycznia – Podczas spotkania w Tokio szefowie dyplomacji Niemiec Guido Westerwelle i Japonii Katsuya Okada uzgodnili wzajemną współpracę na rzecz uzyskania stałego członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa NZ.

25 stycznia – Rząd iracki podpisał umowę na rozwój złoża ropoносnego Zachodnia Qurna-1 (prowincja Basra) z konsorcjum Shella i ExxonMobil. 27 stycznia podobne umowy zawarł z koncernami państwowymi Chin – CNPC, w sprawie pola Halfaya (prowincja Missan) oraz Angoli – Sonangol, w sprawie pól Qarriyah i Najmah (prowincja Niniwa). 31 stycznia konsorcjum Łukoilu i Statoilu otrzymało prawa do eksploatacji Zachodniej Qurny-2.

27 stycznia – Rozpoczęło się 5-dniowe 40. Światowe Forum Ekonomiczne w Davos-Klosters, zorganizowane wokół tematu „Poprawa stanu świata: przemysłenie, przeprojektowanie, przebudowa”. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prezydent Francji Nicolas Sarkozy, który wezwał do regulacji światowej bankowości i do stworzenia „nowego systemu z Bretton Woods”. Josef Ackermann, dyrektor Deutsche Bank, występując w imieniu sektora bankowego, sprzeciwił się takim krokom, sygnalizując zmniejszenie akcji kredytowej przez banki w reakcji na dalsze regulowanie rynków finansowych przez rządy. Konferencja stała się również sceną sporu między przedstawicielami USA i Chin o politykę kursową Pekinu – doradca ekonomiczny Obamy Larry Summers zagroził posunięciami protekcyjnymi jego rządu w razie utrzymywania przez ChRL zaniżonego kursu juana.

28 stycznia – Na międzynarodowej konferencji ds. Afganistanu w Londynie z udziałem przedstawicieli ponad 70 państw i innych partnerów międzynarodowych ustalono m.in. rozpoczęcie przekazywania przez ISAF rządowi afgańskiemu kontroli nad krajem od przełomu lat 2010/2011; zwiększenie o 37 tys. kontyngentu wojskowego NATO w kraju, w tym o wcześniej zapowiadane przez prezydenta Obamę 30 tys. żołnierzy USA; włączenie łącznie 800 żołnierzy z Mongolii, Korei Południowej, Armenii i Czarnogóry w skład ISAF, dzięki czemu liczba państw uczestniczących w misji wzrosła do 47; określenie wymaganych limitów afgańskich sił wojskowych i policyjnych (odpowiednio 171 tys. i 134 tys.); nominację Marka Sedwilla, b. ambasadora brytyjskiego w Afganistanie, na stanowisko Wysokiego Przedstawiciela NATO w Afganistanie, odpowiedzialnego za realizację cywilnego aspektu strategii Sojuszu w tym kraju; stworzenie funduszu na kwotę ponad 140 mln USD w celu zachęcenia afgańskich bojowników do zaprzestania walki zbrojnej z rządem Karzaja i ich reintegracji społecznej pod jego władzą.

29 stycznia – Portugalia przystąpiła do traktatu antarktycznego jako jego 48. umawiająca się strona.

4 lutego – Chiny zaskarżyły do WTO decyzję UE o nałożeniu karnego podatku na importowane z nich obuwie w ramach postępowania antydumpingowego.

5 lutego – 4-dniową 46. konferencję monachijską ds. bezpieczeństwa otworzyło przemówienie szefa chińskiej dyplomacji Yanga Jiechi, który m.in. oznajmił gotowość ChRL do wzięcia większej odpowiedzialności za sprawy globalne oraz potępił USA za sprzedaż broni na Tajwan. Omawiano także takie sprawy jak m.in. rosyjska propozycja nowej euroatlantyckiej architektury bezpieczeństwa, globalne rozbrojenie nuklearne, irański program jądrowy i wojna domowa w Afganistanie.

12 lutego – Trwające do końca lutego zimowe igrzyska olimpijskie w Vancouver przyniosły zwycięstwo gospodarzy w klasyfikacji medalowej; ich reprezentanci 14 razy sięgnęli po złoto. Najwięcej medali (37) zgromadzili olimpijczycy z USA.

19 lutego – MFW przywrócił po 7 latach prawo głosu Zimbabwe w Radzie Gubernatorów, zawieszona ze względu na zaległości płatnicze tego kraju na rzecz funduszu na kwotę 140 mln USD, mimo braku ich uregulowania.

25 lutego – Zgodnie z decyzją 14. sesji konferencji państw-stron konwencji o zakazie broni chemicznej nowym dyrektorem generalnym OPCW został Ahmet Üzümcü (Turcja), na miejsce ustępującego po 8 latach sprawowania tej funkcji Rogelio Pfirtera (Argentyna).

28 marca – Seszele stały się 155. członkiem Unii Międzyparlamentarnej. Do organizacji wróciły także Dżibuti, Malawi i Gwinea-Bissau, zawieszono odpowiednio w 2003, 2003 i 2006 roku.

8 kwietnia – Prezydenci USA i Rosji B. Obama i D. Miedwiediew podpisali w Pradze nowe porozumienie START zakładające redukcję pułapów zbrojeń strategicznych, m.in. ograniczenie wszystkich wyrzutni balistycznych rakiet międzykontynentalnych, wyrzutni balistycznych na łodziach podwodnych i bombowców strategicznych do 800, a rozlokowanych do 700, oraz liczby rozlokowanych głowic do 1550. Traktat pozwala na 18 inspekcji na miejscu rocznie oraz satelitarne i zdalne monitorowanie procesu rozbrojenia. Senat USA ratyfikował układ 22 grudnia stosunkiem głosów 71 do 26.

16 kwietnia – Zgromadzeni w Brasiliu przywódcy Brazylii, Rosji, Indii i Chin na drugim szczycie grupy BRIC wezwali do reformy systemu ONZ, zwłaszcza instytucji z Bretton Woods.

21 kwietnia – W wieku 90 lat zmarł Juan Antonio Samaranch (Hiszpania), przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w latach 1980–2001. Pełnił tę funkcję najdłużej w historii organizacji.

1 maja – Amerykanin Anthony Lake rozpoczął sprawowanie funkcji dyrektora wykonawczego UNICEF po upływie 5-letniej kadencji swojej rodaczki Ann Veneman na tym stanowisku.

7 maja – Chile przystąpiło do OECD, będąc pierwszym od 10 lat nowym członkiem organizacji. W 2010 r. dołączyły do niej także Słowenia (21 lipca), Izrael (7 września) i Estonia (9 grudnia), zwiększając tym samym liczbę jej członków do 34.

18 maja – Na 6. Szczycie UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów (EU-LAC) w Madrycie strony przyjęły wspólną deklarację pt. *W kierunku nowego etapu partnerstwa biregionalnego: innowacja i technologia na rzecz zrównoważonego rozwoju i włączenia społecznego* oraz związany z nią plan działania. Jednym z jego rezultatów było utworzenie Fundacji EU-LAC mającej zajmować się promocją rozwoju społecznego w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach. Do tematów dyskutowanych na szczycie należały kwestie związane z klęskami żywiołowymi w kontekście trzęsień ziemi w Chile i na Haiti. Przy okazji spotkania głównego w dniach 17–19 maja odbyły się również szczyty UE ze Wspólnotą Andyjską, Mercosurem, Chile i Meksykiem. 19 maja UE sygnowała umowy o wolnym handlu z Peru i Kolumbią oraz z państwami Ameryki Środkowej.

26 maja – Republika Środkowoafrykańska oraz Trynidad i Tobago przystąpiły do Traktatu o całkowitym zakazie prób z bronią jądrową (CTBT), tym samym zwiększając liczbę jego państw-stron do 153.

1 czerwca – Bangladesz przystąpił do statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego. 1 listopada uczyniły to również Saint Lucia i Seszele, zwiększając tym samym liczbę członków MTK do 113.

9 czerwca – Rada Bezpieczeństwa NZ przy sprzeciwie Turcji i Brazylii i głosie wstrzymującym Libanu przyjęła rezolucję nr 1929, ustanawiającą na mocy o art. 41 KNZ kolejne sankcje wobec Iranu. Nałożyła ona na państwa trzecie zakaz dostarczania Iranowi sprzętu wojskowego i materiałów, który mógłby posłużyć do rozwoju programu raketowego, a także zakaz szkoleń, finansowania i pomocy związanych z takim sprzętem i materiałami.

24 czerwca – Tuvalu wstąpiło do MFW i do Banku Światowego jako 187. członek.

25 czerwca – Dwudniowy 36. szczyt G-8 w Huntsville poświęcony był głównie problematyce równoważenia konsolidacji fiskalnej ze wzrostem gospodarczym w dobie kryzysu zadłużenia. Uczestnicy spotkania potępiłi KRLD za zatopienie południowokoreańskiej korwety *Cheonan*.

2 lipca – Decyzją Zgromadzenia Ogólnego NZ została ustanowiona Jednostka NZ ds. Równości Płci i Równouprawnienia Kobiet (UN Women), przez połączenie Funduszu Rozwoju NZ na rzecz Kobiet (UNIFEM), Biura na rzecz Poprawy Sytuacji Kobiet (DAW), Biura Specjalnego Doradcy ds. Kwestii Równości Płci i Poprawy Sytuacji Kobiet (OSAGI) oraz Międzynarodowego Instytutu Badań i Szkoleń na rzecz Poprawy Sytuacji Kobiet (INSTRAW). Inauguracja UN Women została wyznaczona na 1 stycznia 2011 r. 14 września Michelle Bachelet, b. prezydent Chile, otrzymała od sekretarza generalnego ONZ Ban Ki-moona misję kierowania UN Women jako jej pierwszy dyrektor wykonawczy.

8 lipca – Wszedł w życie Statut Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA). Do końca roku 2010 ratyfikowało go 50 ze 149 sygnatariuszy, w tym UE. Po rezygnacji Hélène Pelosse (Francja) ze stanowiska tymczasowego dyrektora generalnego organizacji 21 października objął je Adnan Amin (Kenia).

11 lipca – W finale 19. pucharu świata w piłce nożnej zorganizowanego w RPA przez Międzynarodową Federację Piłki Nożnej Hiszpanie pokonali Holendrów 1:0 w dogrywce. Brąz zdobyła drużyna Niemiec.

14 lipca – Filipiny zostały 111. członkiem Stałego Trybunału Arbitrażowego.

25 lipca – Portal WikiLeaks Australijczyka Juliana Assange’a opublikował 9 tys. amerykańskich poufnych depech wojskowych związanych z wojną w Afganistanie, obejmujących lata 2004–2010.

10 sierpnia – WHO odwołała pandemię grypy wywoływanej wirusem AH1N1.

19 sierpnia – Gwinea-Bissau została 177. członkiem Światowej Organizacji Celnej (WCO).

20 sierpnia – Tajski sąd apelacyjny uwzględnił argumenty amerykańskie i zgodził się na ekstradycję do USA Wiktora Buta, międzynarodowego handlarza bronią, co nastąpiło 16 listopada.

14 września – Przewodniczącym 65. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ został b. szef szwajcarskiej dyplomacji Joseph Deiss, który zastąpił Libijczyka Alego Trikiego.

28 września – Malawi zostało 161. członkiem Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (ISA).

5 października – Na 8. Spotkaniu Azji i Europy (ASEM) w Brukseli przyjęto deklarację zatytułowaną *Ku bardziej efektywnemu globalnemu zarządzaniu gospodarczemu* poświęconą głównie współpracy obu regionów na rzecz reformy MFW i regulacji rynków finansowych. 6 października odbył się 13. Szczyt UE–Chiny, na którym strony wyraziły wolę pogłębienia strategicznego partnerstwa, m.in. przez ściślejszą współpracę w kwestii zmian klimatycznych.

8 października – Pokojowa Nagroda Nobla została przyznana chińskiemu dysydentowi politycznemu Liu Xiaobo „za długą walkę bez przemocy o podstawowe prawa człowieka w Chinach”. W reakcji na tę decyzję ChRL w oficjalnym stanowisku uznała ją za zbezczeszczenie nagrody i złożyła oficjalny protest na ręce ambasadora Norwegii w Chinach oraz zablokowała wiadomości o jej przyznaniu we wszystkich środkach masowego przekazu pod kontrolą chińskich władz. Do ceremonii wręczenia nagród 10 grudnia Pekin wywierał presję na zaproszone państwa, nakładając je do bojkotu. Ostatecznie z 65 państw, które otrzymały zaproszenia, odrzuciło je 19: Afganistan, Algieria, Argentyna, Chiny, Egipt, Iran, Irak, Kazachstan, Kuba, Maroko, Nepal, Pakistan, Rosja, Arabia Saudyjska, Sri Lanka, Sudan, Tunezja, Wenezuela i Wietnam. Zapowiedzi

o nieuczestniczeniu nie spełniły Kolumbia, Serbia i Ukraina. Filipiny wycofały w ostatniej chwili swoją obecność „ze względu na interes narodowy”. Laureat, który od 2009 r. odbywa w Chinach 11-letnią karę więzienia na mocy wyroku za „podburzanie do obalenia władzy państwowej”, nie był w stanie odebrać nagrody.

12 października – Na niestałych członków Rady Bezpieczeństwa NZ na lata 2011–2012 Zgromadzenie Ogólne wybrało Kolumbię, Indie, Niemcy, Portugalię i RPA, odpowiednio po raz: siódmy, siódmy, piąty, trzeci i drugi w historii; otrzymały one odpowiednio: 186, 187, 128, 150 i 182 głosy. Zastąpiły one, w kolejności: Meksyk, Japonię, Turcję, Austrię i Ugandę. Kolumbia, Indie i RPA nie miały kontrkandydatów, w koszyku zachodnioeuropejskim walkę o niestałe miejsce stoczyły Niemcy (wygrana w pierwszym głosowaniu), Portugalia (wygrana w trzecim głosowaniu) i Kanada (rezygnacja po drugim głosowaniu).

23 października – Ministrowie finansów państw G-20 zdecydowali na spotkaniu w południowokoreańskim Gwangju o reformie MFW polegającej m.in. na przeniesieniu 6% udziałów w funduszu przekładających się na głosy w Radzie Gubernatorów na państwa rozwijające się i państwa tzw. rynków wschodzących.

11 listopada – W Seulu rozpoczął się dwudniowy szczyt G-20, pierwszy w kraju nienależącym do G-8, pod hasłem „Rola G-20 w świecie po kryzysie”. Oprócz statutowych członków w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Singapuru, Wietnamu i Hiszpanii, a także szefowie lub sekretarze generalni takich instytucji jak UA, ASEAN, MOP, MFW, NEPAD, OECD, ONZ, IBRD i WTO. W toku jego prac przywódcy zgodzili się opracować ramy dopuszczalnych deficytów i nadwyżek na rachunkach bieżących państw. Szczyt przyjął również tzw. seulski konsensus rozwojowy, który w porównaniu z konsensusem waszyngtońskim zakłada większą rolę państwa w gospodarce.

28 listopada – Portal WikiLeaks upublicznił 250 tys. amerykańskich depesz dyplomatycznych, w tym ok. 100 tys. oznaczonych jako tajne bądź poufne.

29 listopada – W Cancún rozpoczęła się 16. konferencja stron konwencji ramowej NZ o zmianie klimatu (COP 16), będąca równocześnie 6. spotkaniem stron Protokołu z Kioto. Do momentu jej zamknięcia 11 grudnia uczestnikom udało się osiągnąć porozumienie w sprawie utworzenia Funduszu Zielonego Klimatu mającego wspierać kraje rozwijające się dotknięte zmianami klimatycznymi, docelowo o kapitale 100 mld USD, a także ustalić ramy dla indywidualnie deklarowanych przez państwa redukcji emisji oraz przełożyć decyzję o wiążących rozwiązaniach po wygaśnięciu Protokołu z Kioto. Porozumienia odrzucił tylko jeden uczestnik na 194 – Boliwia.

10 grudnia – Na 11. Szczycie UE–Indie dyskutowano przede wszystkim o negocjowanej między stronami umowie o wolnym handlu, którą spodziewały się zawrzeć do wiosny 2011 r.